

DRUKNINGS- ULYKKER I NORGE 2019-2023

416 menneskeliv har i følge drukningsstatistikken gått tapt i perioden 2019 – 2023.

OM REDNINGSSKAPET

Redningsselskapet er en frivillig, humanitær medlemsorganisasjon som hver dag jobber for å komme nærmere vår visjon: Ingen skal drukne. Formålene våre er å **redde liv**, forebygge ulykker og berge verdier.

Siden Redningsselskapet ble stiftet i 1891, har mannskapene på redningsskøytene **reddet over 6 400 liv** på sjøen. I dag har vi redningsskøyter langs hele kysten, fra Skjærhalden i sør til Vardø i nord, og på Norges to største innsjøer.

Redningsselskapet har i dag en rekke drukningsforebyggende tiltak rettet mot både barn, ungdom og voksne. Fra 2017 har vi publisert månedlig statistikk over drukningsulykker i Norge. Statistikken gir mer kunnskap om fatale ulykker, og skal bidra til treffsikre og mer målrettede drukningsforebyggende tiltak. Drukningstatistikk fra 2017 og fram til og med siste måned er tilgjengelig på rs.no/drukning

INNHold

INNLEDNING	4
SAMMENDRAG	6
DEL 1 - MENNESKER: HVEM DRUKNER I NORGE?	8
- Kjønn og drukning	9
- Alder og livsstadier	10
• Barn (0 – 14 år)	12
• Ungdom (15 – 25 år)	16
• Voksne (26 – 40 år)	18
• Voksne (41 – 60 år)	20
• Eldre voksne (fra 61 år)	22
DEL 2 - AKTIVITETER: HVORDAN SKJER ULYKKENE?	26
- Aktivitetstyper	27
• Fall fra land	28
• Fritidsbåt	30
• Kano, kajakk, rafting og brett	34
• Bading	36
• Yrkesfartøy	38
• Gjennom is	40
• Dykking	42
• Kjøretøy i vann	44
• Tilsaker-redninger og andre ulykker	46
DEL 3 - TID OG OMGIVELSER: NÅR OG HVOR SKJER ULYKKENE?	48
- Dag, måned og årstid	49
- Vannmiljø	50
• Elv	54
• Innsjøer og vann	56
• Sjø	58
• Basseng	60
DEL 4 - LANDSELER OG FYLKER: HVOR I LANDET SKJER ULYKKENE?	62
- Oversikt	63
• Finnmark	64
• Troms	66
• Nordland	68
• Trøndelag	70
• Møre og Romsdal	72
• Vestland	74
• Rogaland	76
• Agder	78
• Telemark	80
• Vestfold	82
• Buskerud	84
• Oslo	86
• Akershus	88
• Østfold	90
• Innlandet	92
DEL 5 - OM DRUKNINGSTATISTIKKEN	94
- Metodikk og framtidig kunnskapsinnhenting	95

VEIEN VIDERE MOT NULLVISJONEN

Familier. Venner. Kolleger. Lokalsamfunn. En drukningsulykke rammer bredt. Statistikken representerer de vi har kjær.

Denne rapporten beskriver drukningsulykkene som Redningsselskapet har registrert i Norge de siste fem årene. Men rapporten er ikke bare statistikk, analyser og innsikt. Den skal minne oss på at over 400 mennesker har mistet livet i drukningsulykker siden 2019, og at enda mange flere har mistet en de var glad i. Rapporten skal også bidra til å forhindre drukning i årene som kommer.

I august 2023 vedtok Regjeringen en nullvisjon om ingen omkomne som følge av drukningsulykker på fritidsområdet. Nullvisjonen skal følges opp med en handlingsplan, som nå er under utarbeiding under ledelse av Fiskeri- og næringsdepartementet. Samme departement har også ansvaret for handlingsplanen for sjøsikkerhet, som skal hindre ulykker fra fritidsbåter og næringsfartøy.

Denne rapporten er en oppfordring om å anerkjenne at drukning er en folkehelseutfordring som må løses. Den skal gi faktabasert innsikt til bruk i det forebyggende arbeidet, og den skal peke på områder der vi har behov for mer kunnskap.

I 2021 vedtok FN den første resolusjonen om global drukningsforebygging noensinne, samtidig som Verdensdagen for å forebygge drukning ble etablert. I 2023 fulgte Verdens Helseorganisasjon opp med resolusjonen «*Accelerating action on global drowning prevention*». Internasjonalt snakkes det om et momentum for drukningsforebygging i verden.

Samme år som FN-resolusjonen ble vedtatt, tok Redningsselskapet initiativ til å opprette Flyte, paraplyorganisasjonen for drukningsforebygging. Initiativet kom som en erkjennelse av at det gjøres mye godt drukningsforebyggende arbeid, men at aktørene trenger å finne hverandre og jobbe koordinert for å lykkes med å redusere antall drukninger. Flyte har i dag 16 medlemmer, en rekke samarbeidspartnere og har vært en viktig felles stemme for at vi i dag både har en nullvisjon og en kommende handlingsplan.

Gjennomgangen av fem år med drukningsulykker i denne rapporten viser at vi i den kommende tiden må se på hvordan vi kan redusere risikoen forbundet med uventet fall i vann. Vi må også snakke om hvorfor nesten ni av ti som drukner er menn. Og vi må se på hvordan vi kan nå den eldste delen av befolkningen, som vil øke kraftig i antall fram mot 2040.

Sammen kan vi bidra til at alle barn og unge, voksne og eldre i Norge har kunnskap, holdninger og ferdigheter til å ta gode valg rundt vann. Vi skal respektere vannet, og ivareta de gode opplevelsene. For vann skal være en kilde til glede, ikke tragedie.

I år er det 133 år siden Redningsselskapet ble stiftet, etter at samfunnsforskeren Eilert Sundt hadde avdekket at over 700 fiskere druknet årlig. Siden da har mannskapene på redningsskøyene reddet over 6 400 liv. I årene som kommer skal vi fortsette dette arbeidet, både gjennom god beredskap langs

kysten og målrettet drukningsforebygging sammen med alle andre som ønsker å bidra til at ingen skal drukne.

Grete Herlofson
Generalsekretær

OM RAPPORTEN

De siste fem årene har 416 personer omkommet i drukningsulykker i Norge. Det er i snitt 83 mennesker i året.

Verdens Helseorganisasjon (WHO) definerer drukning som respirasjonssvikt som følge av at munn og nese kommer under vann eller annen væske. Drukning har tre mulige utfall: Død, overlevelse med skade eller overlevelse uten skade.

Denne rapporten omhandler fatal drukning (død), og analyserer ulykkene fra ulike innfallsvinkler:

I del 1 av rapporten har vi sett på hvem som drukner i Norge med utgangspunkt i kjønn og alder. I femårsperioden omkom menn i nesten ni av ti ulykker. Vi ser også at det er flest drukningsulykker blant den delen av befolkningen som er i 60-, 70- og 80-årene.

Del 2 tar for seg hvordan drukningsulykkene skjedde, fordelt på ulykkestyper og aktiviteter. De tre vanligste ulykkestypene i Norge er drukning etter fall fra land, fra fritidsbåt og under bading.

Del 3 omhandler både tid og omgivelser. I Norge er det flest drukningsulykker på lørdager, og det er som regel flest hendelser i juli. Vi ser også på hvilke ulykker som skjer i sjø, i elver, i innsjøer og i basseng.

Del 4 av rapporten går gjennom drukningsulykkene sett opp mot landsdeler og de 14 fylkene etter 2024-inndelingen. Forskjeller verdt å merke seg er at det i snitt druknet 4,6 personer i Finnmark

per 100 000 innbyggere, mens samme tall for Oslo i perioden var 0,4 personer.

Kilder og metodikk er beskrevet i siste kapittel. Her listes det også opp mulige prosjekter som Redningsselskapet mener vil bidra til mer kunnskap om både fatale- og ikke fatale drukningsulykker.

Under flere av kapitlene er det listet opp eksempler på drukningsforebyggende tiltak, inkludert behov for mer kunnskap.

Framover vil Redningsselskapet publisere årsrapporter som ser på det foregående året opp mot foregående femårsperiode, fram til vi har ti år med statistikk.

DRUKNINGS-FOREBYGGENDE ARBEID

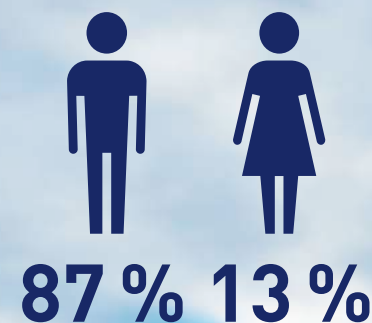
Drukning forebygging kan definertes som en tverrfaglig tilnærming som reduserer risikoen for drukning og bygger motstandsdyktighet ved å iverksette bevisbaserte tiltak som adresserer farer, eksponering og sårbarheter for å beskytte enkeltpersoner, lokalsamfunn eller befolkningen mot fatal og ikke-fatal drukning.

[Scarr & Jagnor, 2023].

DRUKNINGSULYKKER DE SISTE FEM ÅR

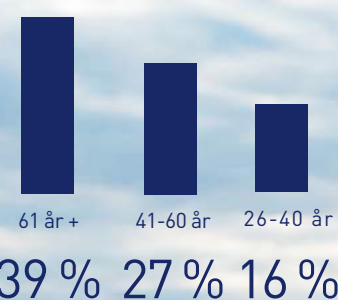
2023:	79
2022:	89
2021:	75
2020:	87
2019:	86

1,5
DRUKNINGSULYKKER
pr 100 000 innbyggere.

6 av 10 var alene da ulykken inntraff.

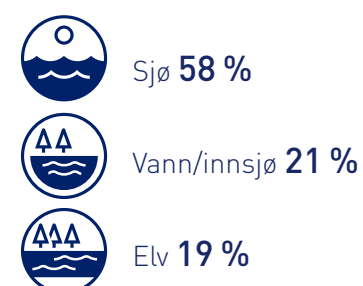
ALDER (TOPP 3)

ULYKKESTYPE (TOPP 3)

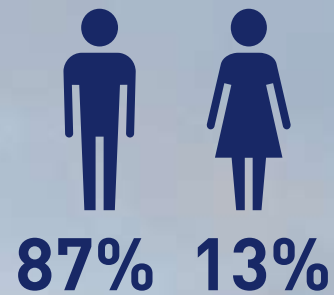

OMGIVELSER (TOPP 3)

DEL1 HVEM DRUKNER I NORGE?

#menneskene

ULYKKESTYPE MENN

Fall fra land	36 %	
Fritidsbåt	30 %	
Bading	12 %	
Kjøretøy i vann	3,5 %	
Yrkesfartøy	5 %	
Dykking	4,5 %	
Gjennom is	4 %	
Kano/kjakk	3 %	
Brett	0,5 %	

Annet: 1,5 %

ULYKKESTYPE KVINNER

Fall fra land	59 %	
Fritidsbåt	6 %	
Bading	19 %	
Kjøretøy i vann	9 %	
Yrkesfartøy	0 %	
Dykking	1,5 %	
Gjennom is	1,5 %	
Kano/kjakk	0 %	
Brett	0 %	

Annet: 4 %

KJØNN OG DRUKNING

Menn er sterkt overrepresentert i drukningsstatistikken. De siste fem årene var i snitt 87 % av alle som omkom i drukningsulykker menn.

I 2023 var andelen menn 94 %.

Når det gjelder overrepresentasjon av menn i fatale drukningsulykker, er ikke dette unikt for Norge. Den samme tendensen gjør seg også gjeldende i andre høyinntekstland, som for eksempel:

- Sverige: 78 %
- Danmark: 74 %
- New Zealand: 83 %
- Australia: 77 %
- Storbritannia: 83 %
- Tyskland: 77 %

Tallene ovenfor er fra 2023, med unntak av Danmark (2021) og Storbritannia (2022).

Overrepresentasjonen av gutter og menn er også til stede i aldersgruppene 0 – 7 år og 8 – 14 år, men her er det små tall å trekke slutninger ut fra. Forskjellen i risiko basert på kjønn øker fra ungdomsskole-alder og varer livet ut.

Også i veitrafikken er flere menn enn kvinner involvert i alvorlige ulykker, også når man tar høyde for at menn kjører mer enn kvinner. I 2022 var 74 % av de omkomne i trafikken menn. Ifølge Trygg Trafikk er manglende førerdyktighet, overdreven tro på egne ferdigheter, fart og rus medvirkende årsaker til trafikkulykker.

Det er ikke forsket spesifikt på kjønn og drukningsulykker i Norge, men forskning fra andre høyinntekstland peker på flere mulige forklaringer til at menn er mer utsatt for drukningsulykker.

Eksponering for vannmiljøer

Flere menn enn kvinner deltar i aktiviteter som involverer å være i vannet eller potensielt havne i vann. For eksempel bruker menn langt flere timer i fritidsbåt enn kvinner, og er oftere alene i fritidsbåt. I fiskeflåten er det kun 5 % kvinnelige fiskere ifølge fiskermanntallet fra 2023. Fiske fra land og på isen og dykking er eksempler på andre aktiviteter rundt vann der menn er mer eksponert enn kvinner med tanke på frekvens. Å undersøke og tallfeste deltakelse i ulike vannaktiviteter ut fra kjønn kan gi viktig kunnskap med tanke på forebygging.

Risikoatferd

Eksponering for vann alene kan likevel ikke forklare hele overrepresentasjonen. En rekke studier peker på at menn i større grad undervurderer risiko enn kvinner. Det gjelder også mulig drukningsfare. Flere menn enn kvinner overvurderer dessuten egne ferdigheter, inkludert evnen til å håndtere risiko i vannrelaterte aktiviteter.

For eksempel er det mer sannsynlig at unge menn ignorerer sikkerhetsråd, svømmer alene eller bader etter å ha drukket alkohol (Moran, 2011).

Eldre menn kan handle på gammel vane, og tar derfor ikke nødvendige forholdsregler. Fordi det alltid har gått bra. Redningssekskapet deler hvert år ut flere diplomer til personer som har reddet godt voksne menn som «skulle bare», og derfor for eksempel unnlot å ta på flyteplagg.

Alkoholbruk rundt vann

Flere menn enn kvinner kombinerer drikking og ulike vannaktiviteter. Alkohol øker risikoen for drukning gjennom at dømmekraft, reaksjonsevne, balanse og koordinasjon påvirkes. Dermed øker faren for å falle i vannet, samtidig som det blir vanskeligere å redde seg selv. En person med høy promille blir også raskere nedkjølt i vann.

Hvert år drukner menn nattetid etter fall fra brygger og kaier som ligger nær utesteder, ofte på vei hjem.

Forskjell i ulykkestyper

De siste fem årene skjedde 59 % av alle drukningsulykker blant kvinner etter fall fra land, mens 19 % var relatert til bading. Resten er fordelt på ulykkestypene kjøretøy i vann, fritidsbåt, dykking og fall gjennom is. Ingen kvinner har druknet fra yrkesfartøy eller i forbindelse med padling (kano, kajakk, rafting) eller brett i femårsperioden.

Blant menn er det omtrent like mange drukningsulykker etter fall fra land (36 %), som fra fritidsbåt når ulykker fra kajakk, kano, rafting og brett inkluderes (34 %). 12 % av mennene som druknet i femårsperioden omkom i badeulykker.

ALDER OG LIVSSTADIER

Eldre voksne over 60 år er mest utsatt for drukningsulykker i Norge. Aldersgruppen utgjør en stadig større del av det totale antall druknede. Dette er også en trend i andre høyinntektsland.

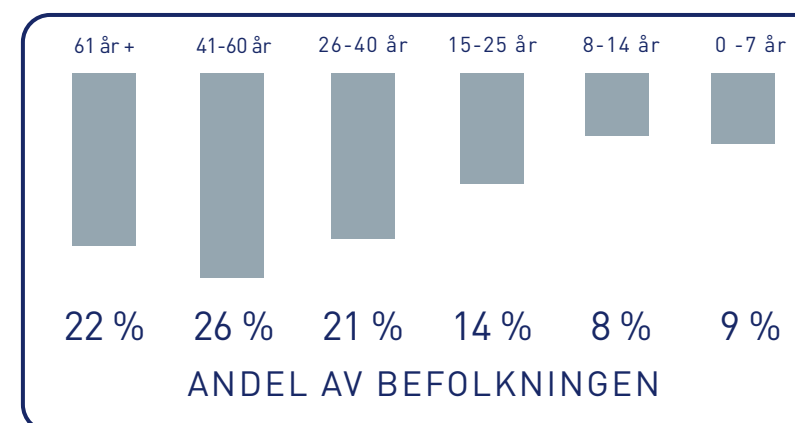
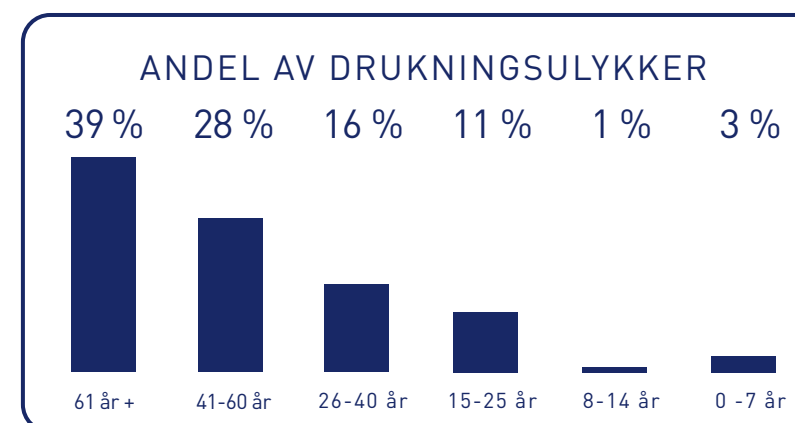
Ved å sammenligne hvor stor andel en aldersgruppe utgjør av drukningsstatistikken og av befolkningen i Norge, ser vi at barn mellom 8 og 14 år er minst utsatt for drukningsulykker i Norge, etterfulgt av aldersgruppen 0 – 7 år.

Når barn blir tenåringer og unge voksne, øker også antall drukningsulykker. Mellom 41 og 60 år er det omtrent samme forhold mellom tall i drukningsstatistikken og aldersfordelingen i befolkningen.

Nesten 4 av 10 som drukner i Norge er eldre enn 60 år. Denne aldersgruppen utgjør kun 22 % av befolkningen, og er dermed sterkt overrepresentert i drukningsstatistikken.

Sammenligningen tar ikke hensyn til om personene er registrert bosatt i Norge, da denne informasjonen i statistikken ikke er verifisert.

Da Redningsselskapet overtok drukningsstatistikken fra Norsk Folkehjelp i 2017, ble alderskategoriene som allerede var i bruk videreført for å kunne sammenligne med tidligere år. Framover vil vi se på en alternativ inndeling som deler befolkningen inn i førskolealder, skolebarn, unge, voksne og eldre voksne. En slik inndeling kan være mer relevant med tanke på målretting av tiltak.

TIPS FOR OMSORGSPERSONER

- Ha alltid aktivt tilsyn, og ha barn på en armlengdes avstand rundt vann.
- På tur eller i selskap? Velg en «vann-overvåker» som holde øye med barna, og bytt for eksempel hvert 15. minutt.
- Sørg for at basseng som ikke er i bruk, er tilstrekkelig sikret.
- Lær deg førstehjelp, inkludert hjerte- og lungeredning.
- Bruk tilpasset redningsvest på barnet når dere er på og ved vann.
- Start tidlig med svømmeopplæring og aktiviteter som gir barn erfaring med vann i trygge rammer.

BARN 0 – 7 ÅR

På verdensbasis er drukning den vanligste ulykkesårsaken i aldersgruppen 0 – 4 år. I Norge er det forholdsvis få drukningsulykker blant de yngste, men hver ulykke er én for mye.

De yngste barna er aktive og undersøker gjerne omgivelsene sine. Vann og islagte flater oppleves som spennende. Samtidig er ikke barn klar over at vann kan innebære fare, og få barn er i stand til å berge seg selv om de faller i vannet. Små barn kan få problemer selv i få centimeter vann.

Drukning kan skje raskt og stille rundt alle typer vannkilder. Manglende tilsyn eller noen sekunders uoppmerksomhet kan være fatalt.

Om ulykkene siste fem år

Fra 2019 – 2023 druknet 11 barn i aldersgruppen 0 – 7 år. Det utgjør 3 % av alle drukningsulykker i Norge i perioden. Antall ulykker i året er på 2,2 personer i femårsperioden som denne rapporten omhandler.

Det er en overvekt gutter (64 %) som har druknet, noe som vi også så i de foregående tiårsperiodene. Fem av ulykkene skjedde etter fall fra land, mens fire av ulykkene skjedde under bading. Det var en ulykke under lek med en kano, mens ulykketype ikke er kjent for den siste hendelsen.

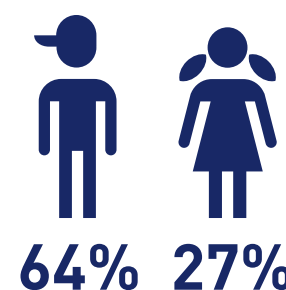
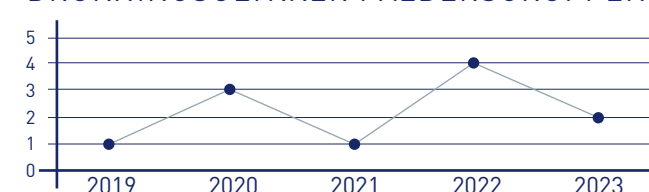
Tre av ulykkene har skjedd i basseng/plaskebasseng utendørs. To av barna var alene da ulykkene skjedde.

Flere av barna hadde minoritetsbakgrunn eller var nyankomne flyktninger. I en av disse ulykkene omkom både et lite barn og en far som prøvde å redde barnet.

Forebyggende tiltak

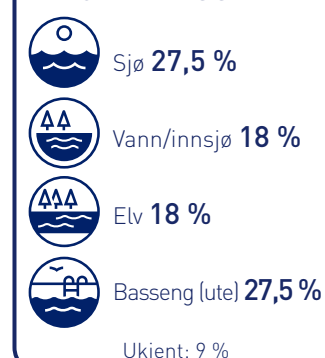
- Sette søkelys på viktigheten av at foreldre og andre omsorgspersoner er årvåkne rundt vann.
- Se på hvordan vannkompetanse/drukning-forebygging kan inkluderes i introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere.
- Mer fokus på viktigheten av sikring av private bassenger: Ifølge Plan- og bygningsloven skal bassenger (og brønner) være sikret slik at personer hindres fra å falle i dem.

DRUKNINGSULYKKER I ALDERSGRUPPEN

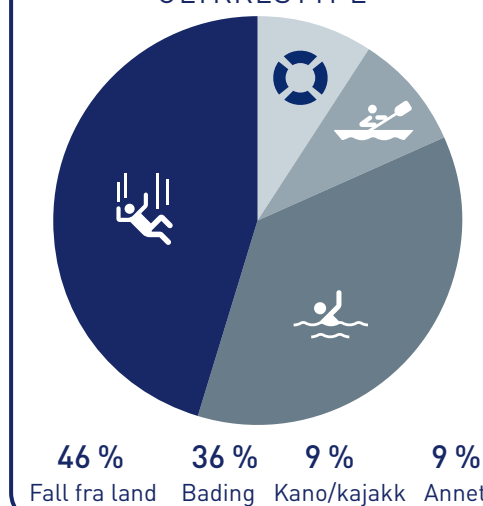

Ukjent: 9 %

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

18 % var alene da ulykken inntraff.
73% var sammen med andre.
Ukjent: 9 %

BARN 8 – 14 ÅR

Internasjonalt er drukning den nest vanligste årsaken til ulykkesdødsfall blant barn i alderen 5 – 14 år. I Norge er det få ulykker i denne aldersgruppen.

Barn i denne alderen blir mer uavhengige. De fleste er eventyrlystne, og ferdes stadig mer på egen hånd. Barna har likevel begrenset erfaring og evne til å gjenkjenne mulige farer og tenke på konsekvenser, for eksempel ved ulike vannaktiviteter.

Om ulykkene siste fem år

Seks barn mellom 8 og 14 år har omkommet i drukningsulykker de siste fem årene (1,2 personer årlig). Det utgjør 1 % av alle drukningsulykker i Norge i perioden, og denne aldersgruppen har færrest drukningsulykker i forhold til befolkningstall.

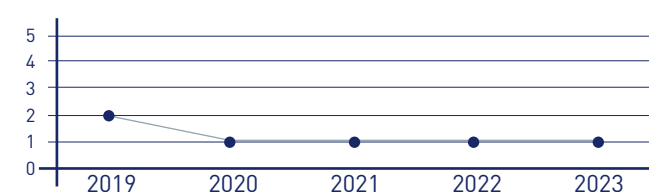
Fire av ulykkene skjedde i forbindelse med bading. Alle var sammen med andre da ulykkene inntraff. Det var også en drukningsulykke etter fall fra land og en person druknet fra fritidsbåt.

Også i denne aldersgruppen er det en overvekt av gutter. Dette var også tilfelle i de omtalte tidligere tiårene, med unntak av mellom 2010 – 2019 da det var like mange jenter som gutter.

Forebyggende tiltak

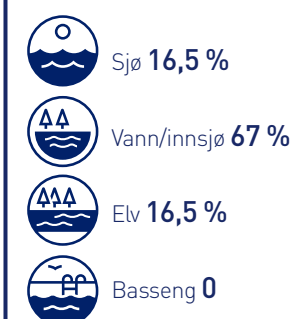
- Alle skoler må settes i stand til å oppfylle kompetansemål relatert til trygg ferdsel rundt vann, svømming, selvberging og livredning (læreplan for kroppsøving). Nok ressurser, kompetanse og timer er faktorer som vil bidra til at alle barn og ungdommer oppnår kompetansemålene/får vannkompetanse uavhengig av sosioøkonomisk og kulturell bakgrunn. Frivillig sektor kan bidra som samarbeidspartner/ressurs både med tanke på utendørs og innendørs opplæring.
- Tiltak for å øke vannkompetansen hos eldre søsken, foreldre og andre omsorgspersoner med tanke på trygg ferdsel rundt vann, livredning og HLR.
- Spesifikke tiltak overfor sårbare målgrupper som barn/foreldre med minoritetsbakgrunn.

DRUKNINGSULYKKER I ALDERSGRUPPEN

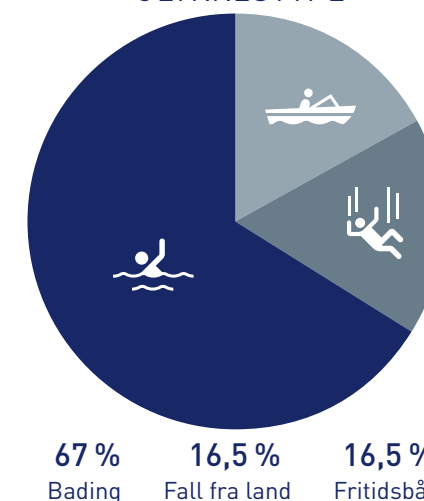

67% **33%**

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

17 % var alene da ulykken inntraff.
83 % var sammen med andre.

UNGDOM OG UNGE VOKSNE 15 – 25 ÅR

Tenåringer og unge i begynnelsen av 20-årene befinner seg i en overgangsfase mellom barndom og voksenliv. Antall drukningsulykker øker når barn blir til ungdommer.

Ungdomshjernen utvikles i stort tempo, men området for blant annet dømmekraft, innsikt og impuls kontroll er ikke ferdig utviklet. Unge mennesker tar ofte mer risiko sammen med andre unge, og er mottakelige for sosial påvirkning. Kameratpress kan i så måte være en medvirkende faktor til noen drukningsulykker, særlig blant gutter og unge menn.

Om ulykkene siste fem år

I aldersgruppen 15 – 25 år mistet 46 personer livet i drukningsulykker mellom 2019 og 2023. I snitt druknet 9,2 personer hvert år i perioden. Det utgjør 11 % av alle drukningsulykker i Norge i samme periode.

I denne aldersgruppen øker kjønnsforskjellene. 87 % av alle som druknet i perioden var gutter/unge menn.

35 % druknet etter fall fra land. Flere av ulykkene skjedde på brygger/kaier nær utesteder eller i forbindelse med fest, og alkohol kan ha vært en medvirkende faktor. Ni av ti som druknet etter fall i vannet, var alene da ulykken skjedde.

Drukning i forbindelse med bading var den nest vanligste ulykkestypen (24 %) i aldersgruppen. Åtte av de 11 ulykkene skjedde i elver og vann. 65 % var sammen med andre da ulykken inntraff.

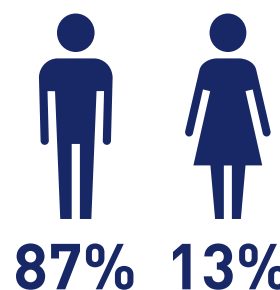
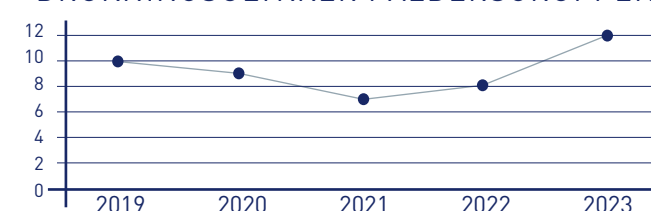
En fjerdedel av ulykkene skjedde fra fritidsbåt og kajakk/kano. I denne aldersgruppen var det også ulykker under dykking, fra yrkesfartøy og etter at kjøretøy havnet i vann.

Da ulykkene fra fritidsbåt inntraff, var rundt halvparten sammen med andre, noe som er over snittet for befolkningen sett under ett.

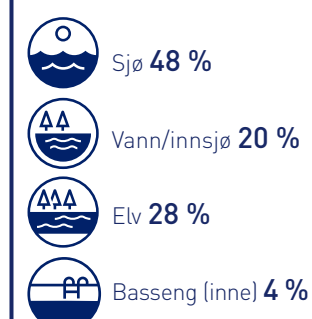
Forebyggende tiltak

- Sikre at alle ungdomsskoleelever får opplæring i risikovurdering, selvberging og livredning utendørs, som læreplanen i kroppsøving tilsier.
- Måltrett opplæring i vannkompetanse rettet mot elever i videregående.
- Vurdere innføring av obligatorisk praktisk del i forbindelse med båtførerprøven.
- Behov for mer kunnskap om alkohol- og rusbruk i forbindelse med drukningsulykker blant ungdom og unge voksne.

DRUKNINGSULYKKER I ALDERSGRUPPEN

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

Annet: 4 %

53 % var alene da ulykken inntraff.
41 % var sammen med andre.
Ukjent: 6 %

VOKSNE 26 – 40 ÅR

Fall fra land er den absolutt vanligste ulykkestypen blant voksne mellom 26 og 40 år.

Voksne mellom 26 og 40 år kan leve svært ulike liv. Studier avsluttes, arbeidslivet starter for fullt og mange etablerer familie og blir foreldre.

Eksponeringen for vannrelatert risiko kan være til stede i yrkeslivet, i forskjellige fritidsaktiviteter og i dagliglivet. Mange kjøper sin første båt og er aktive i ulike vannsportaktiviteter.

Om ulykkene siste fem år

Mellom 2019 og 2023 omkom 68 personer mellom 26 og 40 år i drukningsulykker. Det er et snitt på 13,5 personer i året, og denne aldersgruppen representerte 16 % av alle drukningsulykker i Norge i samme periode.

88 % av alle som druknet i denne aldersgruppen i perioden, var menn.

41 % av ulykkene skjedde etter fall fra land. Den nest vanligste typen ulykker skjedde fra fritidsbåt (18 %). Fritidsbåtulykkene skjedde etter fall over bord, grunnstøting eller kollisjon og etter kantring. Av de 12 som druknet fra fritidsbåt i perioden, var det én kvinne.

16 % i aldersgruppen druknet i badeulykker utendørs. 11 av de 10 som mistet livet, var menn.

Forebyggende tiltak

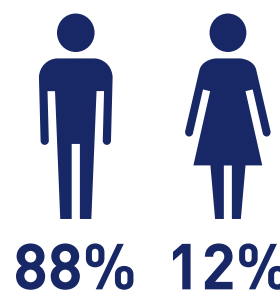
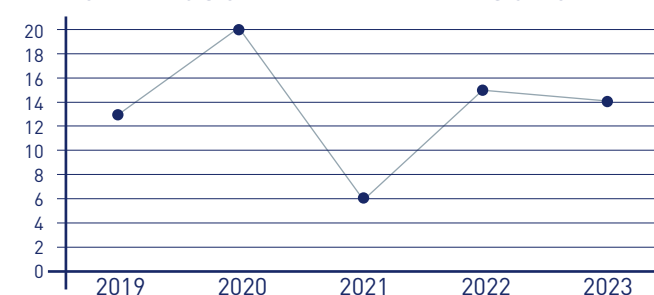
- Målrettede tiltak mot særlig menn i aldersgruppen for å øke vannkompetansen og etterlevelse av båtveit, badeveit og alkovett rundt vann.

- Handlingsplanen for sjøsikkerhet er et viktig verktøy med tanke på tiltak rettet mot fritidsbåt, vannsport og yrkesfartøy.

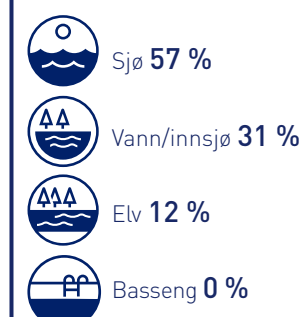
- Redningsselskapet årlige Sjekk vesten-kampanje gir resultater, i form av kunnskap om viktigheten av vestsjekk. Fortsatt fokus på bruk og jevnlig kontroll av flyteplagg er viktig.

- Kunnskapsinnhenting på temaer som:
 - Alkohol- og rusbruk og drukning blant voksne i aldersgruppen 26 – 60 år.
 - Dykkerulykker og drukning.
 - Fall fra land-ulykker.

DRUKNINGSULYKKER I ALDERSGRUPPEN

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

Annet: 1,5 %

41 % var alene da ulykken inntraff.
48 % var sammen med andre.
Ukjent: 11 %

VOKSNE 41 – 60 ÅR

I denne aldersgruppen utgjør fritidsbåtulykker en større andel, men fall fra land er fremdeles den vanligste ulykkestypen.

Voksne i 40- og 50-årene er ofte etablert med egen familie, og i 50-årene blir mange beste-foreldre. Mange eier egen fritidsbolig, har én eller flere båter og deltar i ulike fritidsaktiviteter ved og på sjø og vann.

Om ulykkene siste fem år

Fra 2019 – 2023 omkom 113 personer mellom 41 og 60 år i drukningsulykker i Norge. Det er et snitt på 22,6 personer i året. 27 % av alle drukningsulykker i perioden skjedde i denne aldersgruppen.

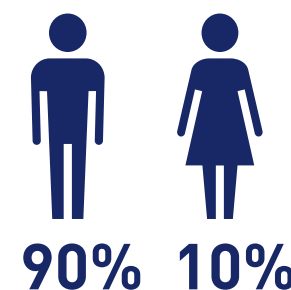
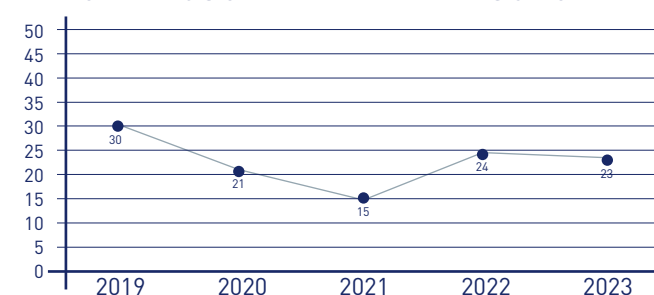
Av alle som druknet i denne aldersgruppen, var 90 % menn.

Også i denne aldersgruppen var fall fra land den vanligste ulykkestypen, med 41 %. Av kvinnene som druknet i perioden, omkom 82 % etter å ha falt i vannet.

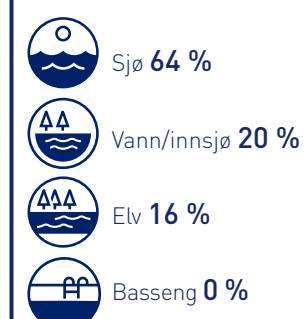
Forebyggende tiltak

- Målttede tiltak mot særlig menn i aldersgruppen for å øke vannkompetansen og etterlevelse av båtveit, badeveit og alkoveit rundt vann.
- Handlingsplanen for sjøsikkerhet er et viktig verktøy med tanke på tiltak rettet mot fritidsbåt, vannsport og yrkesfartøy.
- Redningsselskapet årlige Sjekkestesten-kampanje gir resultater, i form av kunnskap om viktigheten av vestsjekkest. Fortsatt fokus på bruk og jevnlig kontroll av flyteplagg er viktig.
- Kunnskapsinnhenting på temaer som:
 - Alkohol- og rusbruk og drukning blant voksne i aldersgruppen 26 – 60 år.
 - Dykkerulykker og drukning.
 - Fall fra land-ulykker.

DRUKNINGSULYKKER I ALDERSGRUPPEN

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

Annet: 2,5 %

62 % var alene da ulykken inntraff.
33 % var sammen med andre.
Ukjent: 5 %

VOKSNE 61 ÅR OG ELDRE

Personer over 61 år utgjør en stadig større andel av drukningsstatistikken.

Fram mot 2040 vil aldersgruppen også utgjøre en stadig større del av befolkningen i Norge.

Voksne over 61 år utgjør kun 22 % av hele Norges befolkning, men hele 39 % av alle drukningsulykker i siste femårsperiode forekom i denne aldersgruppen. Dette er en økning med 11 % sammenlignet med perioden 2000 – 2009 (tall fra Norsk Folkehjelp).

Om ulykkene siste fem år

Mellom 2019 og 2023 omkom 163 personer over 61 år i drukningsulykker i Norge. Det er et snitt på 32,6 personer i året. 85 % av alle som druknet blant eldre voksne de siste fem årene, var menn.

Drukning fra fritidsbåt er den vanligste ulykkestypen (37 %) i aldersgruppen over 61 år. Av de 60 registrerte ulykkene, skjedde 40 % etter fall mellom båt og brygge – som regel da personen var alene. En overvekt av de omkomne var i 70- og 80-årene.

De andre ulykkene er fordelt på fall over bord, kantring og noen få grunnstøtinger.

Fall fra land er den nest vanligste årsaken (36 %) til

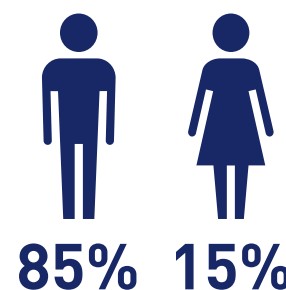
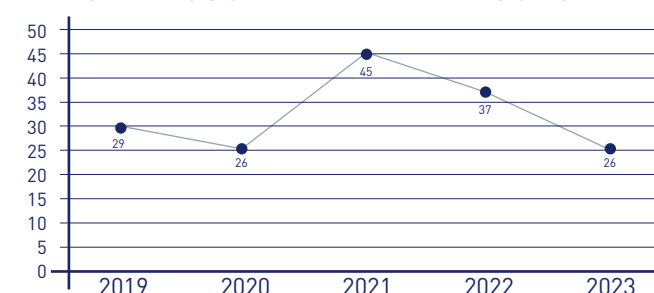
drukning ulykker blant voksne over 61 år. Åtte av ti var alene da disse ulykkene skjedde. 41 % falt ut i elver, noe som er høyere enn i andre aldersgrupper.

10 % av ulykkene blant eldre forekom under bading. Her var andelen kvinner høy sett opp mot andre ulykkestyper: 44 %.

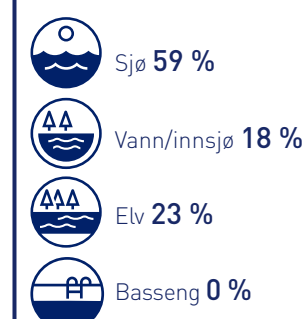
Drukningforebyggende tiltak:

- Målgruppespesifikke kampanjer for bevisstgjøring, holdnings- og atferdsendring og økt vannkompetanse.
- Spesifikke tiltak for å forebygge fall mellom båt og brygge i aldersgruppen.
- Økt samarbeid mellom interesseorganisasjoner og aktører som jobber med drukningsforebygging.
- Fokus på drukningsforebygging i folkehelsearbeid rettet mot eldre voksne.
- Mer kunnskap om fall fra land-ulykker i aldersgruppen.

DRUKNINGSULYKKER I ALDERSGRUPPEN

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

Annet: 0,5 %

72 % var alene da ulykken inntraff.
24 % var sammen med andre.
Ukjent: 4 %

HVORFOR DRUKNER SÅ MANGE ELDRE?

Dagens 60-, 70- og 80-åringer er sprekere enn før, men også mer utsatte for å drukne.

«**70 er de nye 50**», hevder den svenske aldersforskeren og psykiateren Ingmar Skoog. Aldersstudiet H70 ved Gøteborgs universitet, som har pågått siden 1971, sammenligner 70-åringer født under ulike tidsperioder med tanke på fysisk, psykisk og sosial aldring.

Ifølge Skoog har dagens 70-åringer fysisk og intellektuell kapasitet som en 50-åring for 30 år siden. De er også langt mer aktive på fritiden enn tidligere generasjoner, og drikker mer alkohol.

Selv om eldre voksne har god helse lenger enn før, endrer kroppen seg med alderen. Hos mange blir reaksjonsevnen langsommere, balansen dårligere, kondisjonen dårligere og muskelstyrken svakere. Dette påvirker både svømmeferdigheter og evne til å redde seg selv eller andre i vannet.

Det er også sannsynlig at mange ikke tenker over disse faktorene, eller ikke tar hensyn til at ferdighetene endrer seg.

Kroniske helsetilstander som for eksempel hjertesykdommer, diabetes og Parkinson er også vanligere når man blir eldre, og kan være medvirkende eller utløsende årsak til ulykker. Demens kan også øke drukningsfaren.

De siste fem årene var 39 % av alle som omkom i drukningsulykker i Norge i aldersgruppen 61 år eller eldre. Kun 22 % av befolkningen tilhører i dag denne aldersgruppen.

Statistisk Sentralbyrås befolkningsframskriving fra 2022 viser en betydelig aldring i befolkningen fram mot 2040:

- 50 – 66 år: + 2,9 %
- 67 – 79 år: + 28,9 %
- 80 – 89 år: + 97,7 %
- 90 år og eldre: + 133,7 %

Det betyr for eksempel at aldersgruppen 80 – 89 år vil gå fra rundt 194 000 personer i 2022 til 383 000 personer i 2040.

Treffsikre drukningsforebyggende tiltak rettet mot denne delen av befolkningen vil være avgjørende for å redusere antall drukningsulykker i Norge.

DRUKNINGSULYKKER FORDELT PÅ 10-ÅRS INTERVALLER

60 – 69 ÅR: 79 PERSONER

- 13 % kvinner, 87 % menn
- Vanligste ulykkestyper: Fritidsbåt (38 %), fall fra land (29 %) og gjennom is (8 %)

70 – 79 ÅR: 63 PERSONER

- 13 % kvinner, 87 % menn
- Vanligste ulykkestyper: Fritidsbåt inkl. kajakk/kano (40 %), fall fra land (33 %) og bading (14 %)

80 – 89 ÅR: 22 PERSONER

- 23 % kvinner, 77 % menn
- Vanligste ulykkestyper: Fritidsbåt (32 %), fall fra land (27 %) og bading (23 %)

OVER 90 ÅR: 4 PERSONER

- 100 % menn
- Ulykkestyper: 2 fall, 1 fritidsbåt og 1 kajakk/kano

DEL 2

HVORDAN SKJER ULYKKENE ?

#aktivitetene

AKTIVITETSTYPER

Drukningssulykkene kategoriseres også ut fra aktivitet da ulykken skjedde. Ulykkestypen «fall fra land» rommer en rekke ulike typer hendelser og aktiviteter.

Med unntak av ulykker fra yrkesfartøy, skjer de fleste drukningssulykkene i Norge i forbindelse med hverdagsliv og fritidsaktiviteter. Inndelingen av ulykketyper er i hovedsak videreført fra Norsk Folkehjelp, som førte drukningsstatistikk fram til 2016. Kategorien «Annet» omfatter ulykker som ikke passer inn i de andre kategoriene, og blir beskrevet på slutten av kapittelet.

ULYKKESTYPE 2019 - 2023

Fall fra land	39 %	
Fritidsbåt	27 %	
Bading	13 %	
Kjøretøy i vann	4 %	
Yrkesfartøy	4 %	
Dykking	4 %	
Gjennom is	4 %	
Kano/kjakk	3 %	
Brett	0 %	

Annet: 2 %

«FALL FRA LAND» OMFATTER DRUKNINGS- ULYKKER ETTER:

- Alle fall fra kaier og brygger som **ikke** er relatert til fritidsbåt.
- Fall i forbindelse med fiske fra land og i større elver.
- Fall i vann, sjø og elver på tur i naturen, som for eksempel ved kryssing av elver og fall i fossestryk.
- Fall i sjøen etter å ha blitt tatt av bølge, for eksempel på en molo.
- Hendelser der det ikke er nok informasjon til å vite hvordan personen havnet i vannet, er også inkludert i denne kategorien.

FALL FRA LAND

Nesten fire av ti drukningsulykker i Norge skjer etter fall fra land.

Fall fra land er ulykker som skyldes at personen sklir eller mister balansen og faller i vannet på annet vis. Når møtet med vann skjer brått og uforberedt, øker faren for å få panikk. Vannet i Norge er dessuten kaldt store deler av året, og kaldtvannssjokk øker risikoen for å drukne.

De siste fem årene har i snitt 32 personer omkommet etter å ha falt i vann fra land. I 2020 skjedde hele 50 % av alle drukninger etter fall fra land.

Hvem drukner?

- 80 % av de omkomne var menn og 20 % kvinner. Fall er den vanligste ulykkestypen blant kvinner.
- Det var fallulykker i alle aldersgrupper. I 65 % av ulykkene var personene eldre enn 40 år.

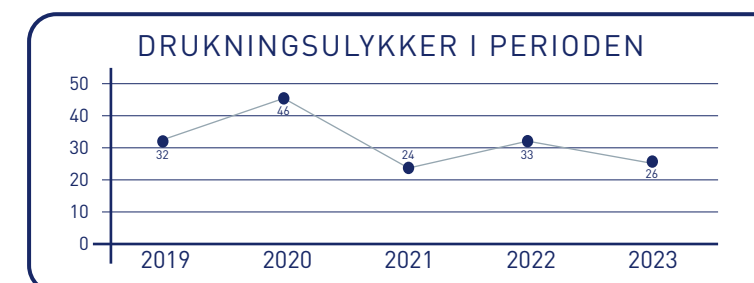
Når og hvordan skjer ulykkene?

- 8 av 10 alle som druknet var alene da ulykkene skjedde.

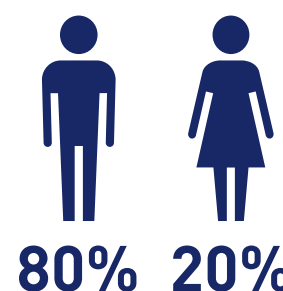
- Vestlandet har flest fallulykker i antall.
- Fallulykker er relativt jevnt fordelt på årstidene, med en topp i sommermånedene.

Drukningforebyggende tiltak

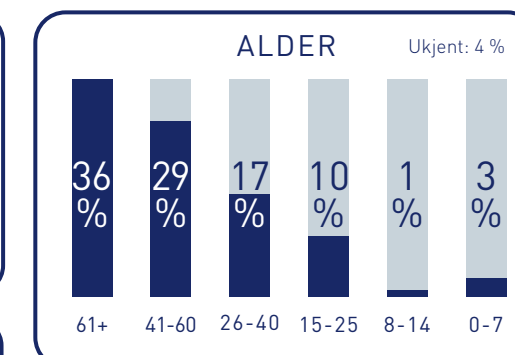
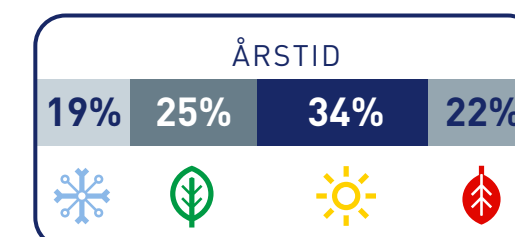
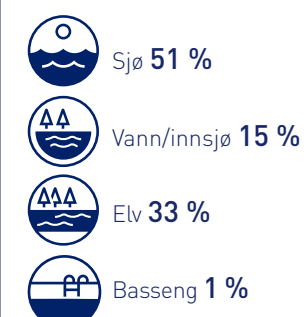
- Alkohol kan være medvirkende faktor i en del fall-ulykker. Her er det behov for mer kunnskap.
- Drukningssulykker relatert til friluftsliv og turisme er også et område som bør studeres nærmere.

ANTALL ULYKKER **161**
(andel av alle ulykker: 39 %)

ULYKKESSTED

81 % var alene da ulykken inntraff.
10,5 % var sammen med andre.
Ukjent: 8,5 %

NORSKE FRITIDSBÅTER FORDELT PÅ HJEM DER DET BOR PERSONER MELLOM 18 OG 74 ÅR:

- Motorbåt uten overnattingsmulighet: **452 000**
- Motorbåt med overnattingsmulighet: **135 000**
- Kano og kajakk: **270 000**
- Jolle og robåter uten motor: **146 000**
- Seilbåt: **47 000**
- Vannscooter: **16 000**
(Vannsportutstyr som SUP, surfbrett, seilbrett og kitebrett var ikke inkludert i undersøkelsen.)

Tallene er hentet fra Båtlivsundersøkelsen (2023), og viser at 2,3 millioner nordmenn var på sjøen i fritidsbåt i løpet av året. Dag- og ettermiddagsturer og fisketurer var de vanligste bruksområdene. Helgeturer, ferieturer, transport og vannsport er også vanlige aktiviteter.

Redningsselskapets statistikk deler ulykker relatert til fritidsbåt og vannsport inn i:

- Fritidsbåt (jolle, robåt, motorbåt, seilbåt, vannscooter)
- Kano, kajakk og rafting
- Brett

FRITIDSBÅT

Fritidsbåtulykker er den nest vanligste ulykkestypen. Hele 97 % av alle som druknet i perioden var menn.

I følge KNBFs Båtlivsundersøkelsen fra 2023, har antall fritidsbåter i Norge økt med 42 prosent på ti år. Undersøkelsen viser at det i 2022 var i underkant av 1,1 millioner fritidsbåter i Norge. I kategorien fritidsbåt er det registrert 113 drukningsulykker i perioden, og et snitt på 22,6 personer per år.

Hvem drukner?

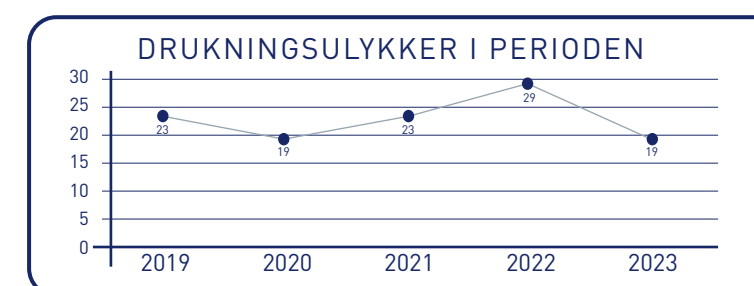
- Hele 97 % av alle som druknet i forbindelse med bruk av fritidsbåt siste femårsperiode var menn. Kun 18 prosent var under 40 år. 53 % var 61 år eller eldre.
- Den yngste som omkom etter å ha falt mellom båt og brygge var i midten av 40-årene. Den eldste var i slutten av 80-årene. 83 % var eldre enn 60 år.
- Rundt 1 av 20 var utenlandske turister eller hadde utenlandsk statsborgerskap. I 2020 og 2021 var Norge helt eller delvis stengt for utenlandsk turisme. Ingen fisketurister omkom i denne perioden.
- Sjøfartsdirektoratets oversikt over dødsulykker fra fritidsbåt for samme periode viser at 66 % ikke brukte flytevest. 46 % var rus-/alkoholpåvirket.

- I snitt var 58 % alene da ulykken skjedde. Av de som falt mellom båt og brygge var hele 87 % alene.

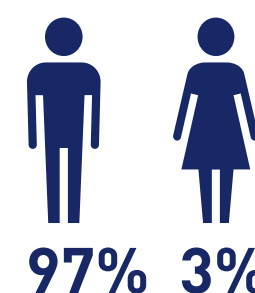
Når og hvordan skjer ulykkene?

- 60 % druknet etter fall over bord eller kantring da båten var underveis.
- 30 % av ulykkene skjedde da båten lå i ro, og i større grad på vår, høst og vinter.
- Nesten åtte av 10 ulykker med fritidsbåt i perioden skjedde på sjøen.

Fritidsbåtulykkene som er inkludert i Redningsselskapets statistikk omfatter ikke ulykker som skyldes andre årsaker enn drukning. Sjøfartsdirektoratets statistikk inkluderer alle ulykkes-dødsfall fra fritidsbåt.

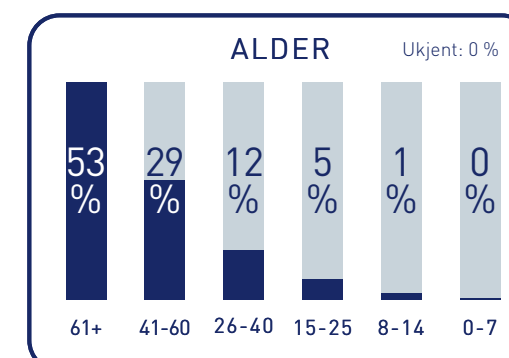
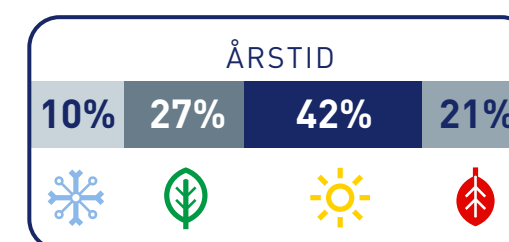

ANTALL ULYKKER 113
(andel av alle ulykker: 27 %)

ULYKKESTED

- Sjø **78 %**
- Vann/innsjø **17 %**
- Elv **5 %**
- Basseng **0 %**

TOPP 3 FYLKER

Vestland	20
Nordland	14
Rogaland	13

58 % var alene da ulykken inntraff.
41 % var sammen med andre.
Ukjent: 1 %

FRITIDSBÅT FORTS.

Drukningeforebyggende tiltak

Det pågående arbeidet med handlingsplan for sjøsikkerhet ledes av Sjøfartsdirektoratet, og skal omfatte både fritids- og næringsfartøy. Handlingsplanen blir et viktig verktøy i det drukningsforebyggende arbeidet framover.

Eksempler på viktige tiltak for å forebygge fritidsbåtulykker:

- Fortsette å styrke koordinering og samarbeid mellom alle aktører som arbeider med forebygging innenfor fritidsbåtfeltet, bl.a. gjennom Sakkyndig råd for fritidsfartøy.
- Se på mulighetene for å endre fra norsk båtførerprøve uten praktisk del til internasjonalt ICC-sertifikat med praktisk del.
- Utrede om grensen for høyhastighetsbevis skal senkes fra 50 til 40 knop.
- Inkludere grunnleggende opplæring i livredning, selvberging og enkel førstehjelp inn i emneplanene for båtførerprøve, høyhastighets-sertifikat, D5L m. fl.
- Fremme bruk av nødstop (dødmannsknapp).
- Bryggesikkerhet: Det er behov for regulering/retningslinjer og veileder for sikre vannfronter, badeplasser med mer. Kommuner og båtforeninger er blant aktørene som etterlyser veiledning på sikring/sikkerhetsutstyr. Kystverket og Sjøfartsdirektoratet er i gang med arbeidet, og Flytes Vannsikre kommuner-prosjekt bør kobles tett opp mot dette.
- Alkohol/rus og båtkjøring: Redningsselskapet og en rekke andre organisasjoner deltar i og deler budskapet i Av-og-til-kampanjen «Ekte kapteiner...», som er rettet mot båt/alkohol.

KAJAKK, KANO, RAFTING OG BRETT

Ulike former for vannsport er blitt stadig mer populært. Det er likevel forholdsvis få ulykker sammenlignet med hvor mange som padler kajakk.

De siste fem årene har det druknet 14 personer fra kano, kajakk, rafting og brett. I snitt omkom 2,8 personer årlig.

Ulykkene er fordelt på:

- Kano: 6
- Kajakk: 5
- Rafting: 1
- Kite: 2

Hvem drukner?

- Alle som druknet i perioden, var menn.
- Ett barn omkom i forbindelse med lek med en kano. Resten var i alderen 20 – 95 år, men snittalderen er lavere enn for øvrige fritidsbåter.
- Like mange var alene som sammen med andre da ulykkene inntraff.

Når og hvordan skjer ulykkene?

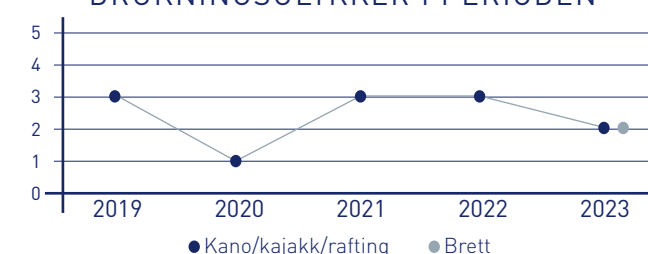
- Ulykkene skjedde utelukkende om våren og sommeren.

- Ulykkene var jevnt fordelt på sjø, vann og elv.

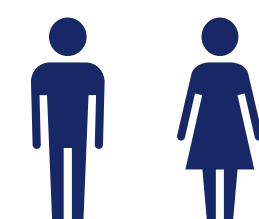
Drukningforebyggende tiltak

- Våttkort er utdanningsstigen til Norges Padleforbund. Det tilbys kurs innenfor en rekke ulike aktiviteter og miljøer som flattvann, hav og elv. Våttkort gir kompetanse relatert til dømmekraft, beslutningstaking og selvinnsikt.
- Fokus på ansvarlig utleie for alle som leier ut vannsportsutstyr. Våttkort gir utleieselskaper et verktøy for å sjekke om folk har fått noe opplæring.

DRUKNINGSULYKKER I PERIODEN

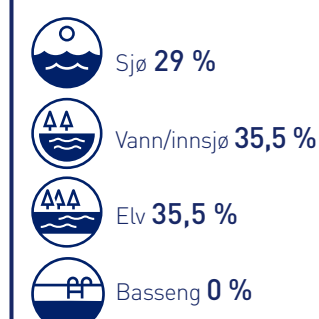

ANTALL ULYKKER 14
(andel av alle ulykker: 3 %)

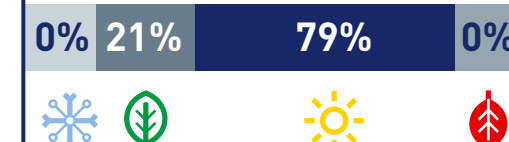

100% 0%

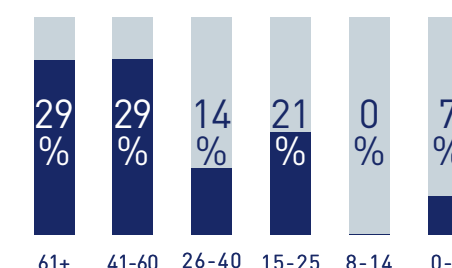
ULYKKESSTED

ÅRSTID

ALDER

TOPP 3 FYLKER

Innlandet	3
Vestfold	3
Agder, Rogaland	2

50 % var alene da ulykken inntraff.
50 % var sammen med andre.

BADING

Ulykkestypen bading omfatter ulykker i elver, vann og sjøen samt ulykker i alle typer basseng inne og ute.

I en spørreundersøkelse om voksne nordmenns svømmeferdigheter for Redningsselskapet og Norges Svømmeforbund (NSF) fra 2021, svarte 3 av 4 at de bader eller svømmer en gang i kvartalet eller oftere. Undersøkelsen var tatt opp før vinterbadingstrenden slo inn for fullt.

I samme undersøkelse oppga seks av ti voksne at de kunne svømme 200 meter eller mer. Da NSF og RS undersøkte norske tiåringers svømmeferdigheter samme år, svarte kun 41 % at de kunne svømme 200 meter eller mer. Det er et svært lavt tall sammenlignet med resultater fra andre nordiske land.

Mellom 2019 og 2023 omkom 54 personer i forbindelse med bading eller svømming. Det gir et snitt på 10,8 ulykker i året.

Hvem drukner?

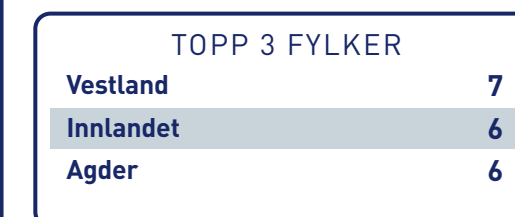
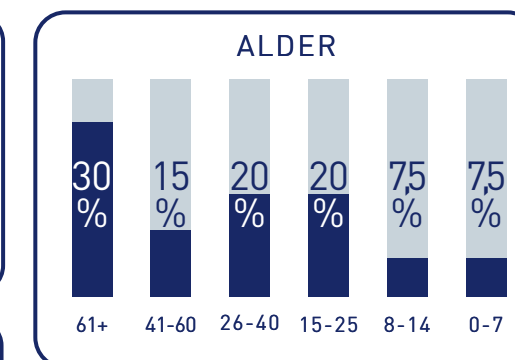
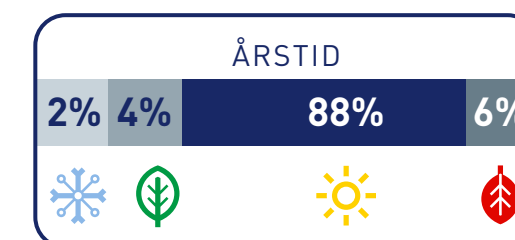
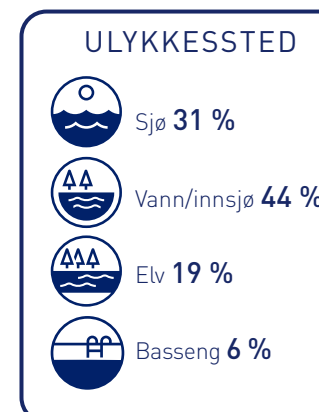
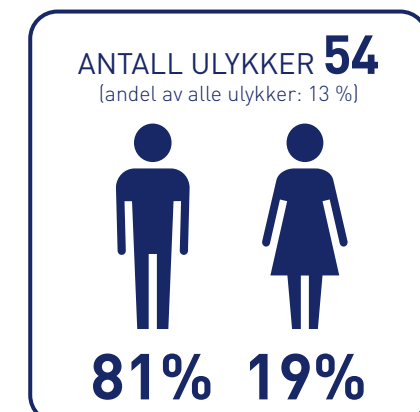
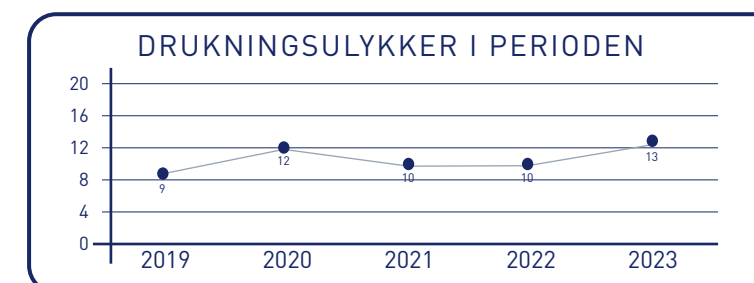
- 19 % av de omkomne var kvinner. Det er 6 % høyere enn snittet for alle typer drukningsulykker.
- Barn, unge og eldre voksne er mest utsatt for drukning i forbindelse med bading.
- Badeulykker skjer i større grad enn andre ulykkestyper når personen er sammen med andre. 63 % var sammen med andre da ulykken inntraff.

Når og hvordan skjer ulykkene?

- 9 av 10 ulykker skjedde om sommeren.
- Det er ikke registrert fatale drukningsulykker i forbindelse med vinterbading.
- Det er flest ulykker i vann (44 %). 6 % av ulykkene skjedde i basseng.

Drukningforebyggende tiltak:

- Styrke svømme- og livredningsopplæringen i skolen, slik at alle elever er i stand til å oppnå kompetansemålene uavhengig av kulturell og sosioøkonomisk bakgrunn.
- Opplæring i svømming og vannkompetanse for sårbare grupper, som for eksempel nyankomne innvandrere og utsatte alderssegmenter.
- Opplysningskampanjer om badevett og det å kunne gjenkjenne en drukning.
- Opplæring i trygg livredning og HLR.
- Det er behov for mer kunnskap om drukningsulykker blant personer med minoritetsbakgrunn.

26 % var alene da ulykken inntraff.
63 % var sammen med andre.
Ukjent: 11 %

YRKESFARTØY

62 % av drukningsulykkene fra yrkesfartøy skjedde fra små og større fiskebåter. Fiskeryrket er fremdeles Norges farligste.

Ulykker fra fiskebåter, fraktskip og arbeidsbåter er inkludert i denne kategorien. Ulykker fra passasjerfartøy er i de foregående årene kategorisert under *Andre ulykker*. Fra 2024 er alle drukningsulykker fra næringsfartøy samlet i en ny kategori, Næringsfartøy.

Sintef-rapporten «Personulykker i den norske fiskeflåten» fra 2023 peker på at fiskeri er et farlig yrke, og at sjarkfiskere er mest utsatt. Fartøyforlis og over bord-ulykker er de viktigste årsakene til dødsfall.

De siste fem årene har 16 personer omkommet i drukningsulykker fra yrkesfartøy. Det gir et snitt på 3,2 per år.

Hvem drukner?

- Den yngste omkomne var i starten av 20-årene, mens den eldste var i midten av 70-årene.
- 10 av de 16 omkomne var yrkesfiskere. To av disse omkom i samme hendelse.
- To personer var på arbeidsbåter som tilhørte oppdrettsnæring.

- De tre personene som omkom fra lastefartøy kom fra land i Øst-Europa og Asia.

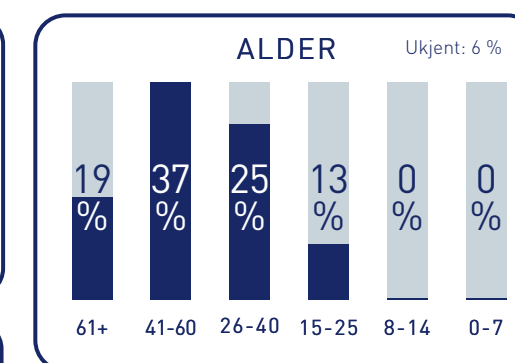
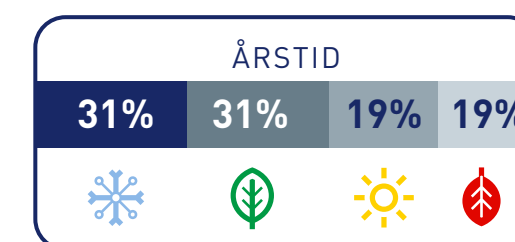
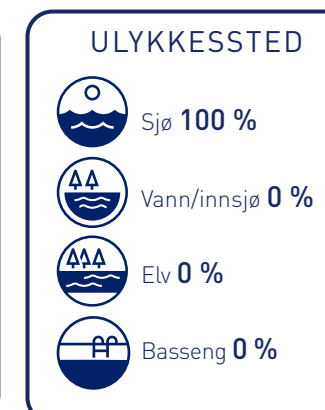
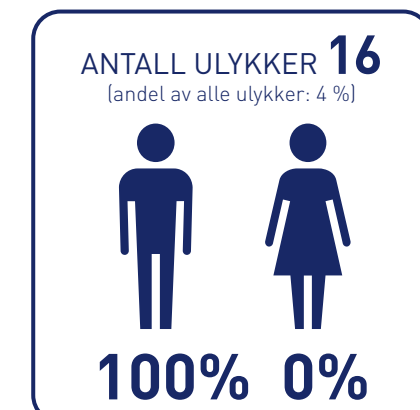
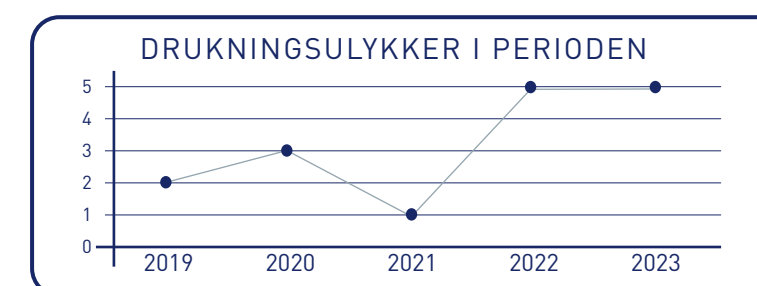
Når og hvordan skjer ulykkene?

- Fall over bord og forlis var årsak i 75 % av ulykkene. Resten skjedde etter fall mellom båt og kai.

- Ulykkene med fiskebåter har utelukkende skjedd i Nord-Norge og i farvannet rundt Svalbard.

Drukningforebyggende tiltak:

- Den kommende handlingsplanen for sjøsikkerhet blir et viktig verktøy i det drukningsforebyggende arbeidet.
- Redningsselskapet vil til høsten relansere kampanjen «Trygg fisker» i samarbeid med Norges Fiskarlag.

31 % var alene da ulykken inntraff.
69 % var sammen med andre.

GJENNOM IS

94 % av alle som druknet etter fall gjennom is var menn, og de fleste var over 60 år.

Drukningsulykker etter fall gjennom is omfatter all ferdsel på is, også på motoriserte kjøretøy. De fatale drukningsulykkene etter fall gjennom is er også registrert i Redningsselskapets druknings-database.

Nettsiden varsom.no er en tjeneste levert av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), i samarbeid med Statens vegvesen og Meteorologisk institutt. Nettsiden har blant annet en ulykkes-database for fatale og ikke-fatale isulykker i Norge.

Drukningsulykker etter fall gjennom is omfatter all ferdsel på is, også på motoriserte kjøretøy. De fatale drukningsulykkene etter fall gjennom is er også registrert i Redningsselskapets drukningsdatabase.

Fra 2019 – 2023 er det registrert 276 hendelser der 334 personer gikk gjennom isen. 16 av personene omkom, noe som gir et årlig snitt på 5,2 dødsfall.

Hvem drukner?

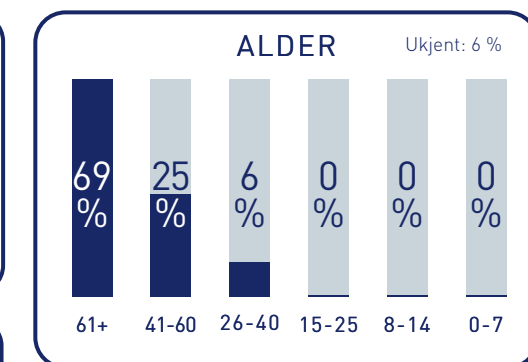
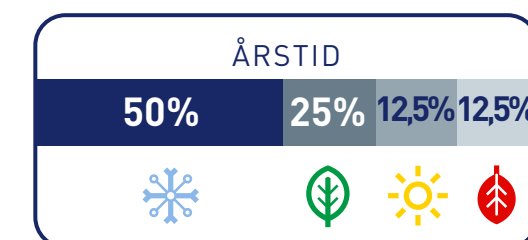
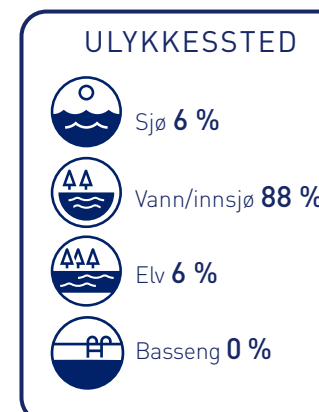
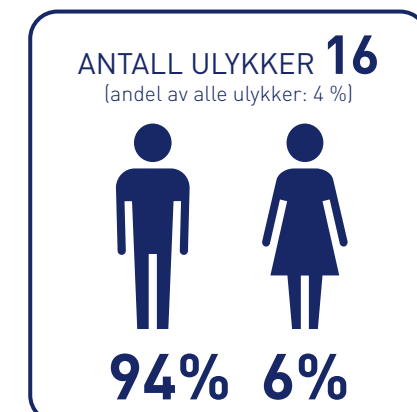
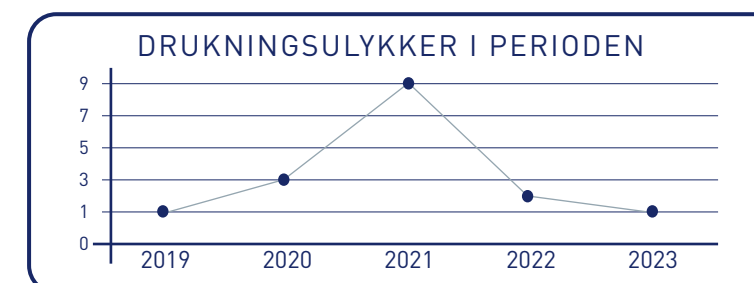
- 15 av de 16 personene var menn.
- 69 % var 61 år eller eldre.
- Med unntak av i én hendelse der to personer omkom, var alle alene da ulykken inntraff.

Når og hvordan skjer ulykkene?

- De siste fem årene har det vært ulykker så tidlig som i november og så sent som i juni. Ifølge varsom.no skjer de fleste ulykkene på nylagt is og is i oppløsning.
- Seks av de 16 druknet i forbindelse med isfiske, mens fire personer omkom da de forsøkte å redde en hund som hadde gått gjennom isen.
- Ni av de omkomne gikk til fots, to gikk på skøyter og en hadde ski på. Tre personer satt på snøs-kuter, mens én satt inne i en traktor.

Drukningsforebyggende tiltak:

- Målgruppe-spesifikke og koordinerte kampanjer fra aktører som er engasjert i isredning og aktiviteter på isen.

TOPP 3 FYLKER
I denne kategorien er det ingen av fylkene som skiller seg ut. Gjennomsnittet ligger på 2.

87,5 % var alene da ulykken inntraff.
12,5 % var sammen med andre.

DYKKING

16 av 17 som omkom i dykkerulykker i perioden, var menn.

Ulykkeskategorien omfatter ulykker i forbindelse med fridykking, snorkeldykking, scubadykking og yrkesdykking med ekstern lufttilførsel.

De siste fem årene har 17 personer omkommet i dykkerulykker, noe som gir et årlig snitt på 3,4 personer.

Hvem drukner?

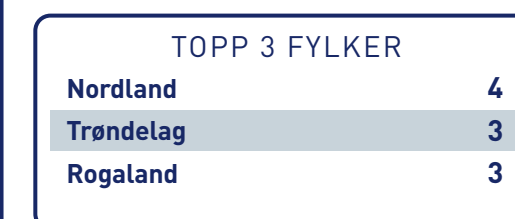
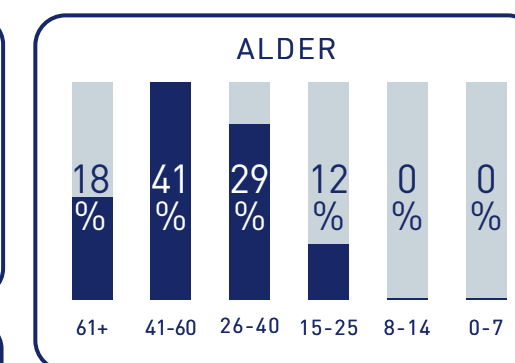
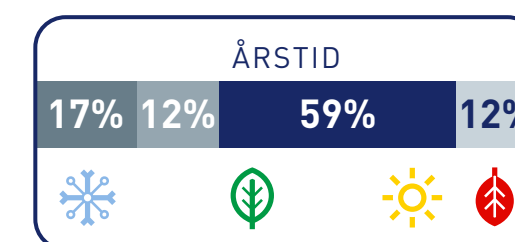
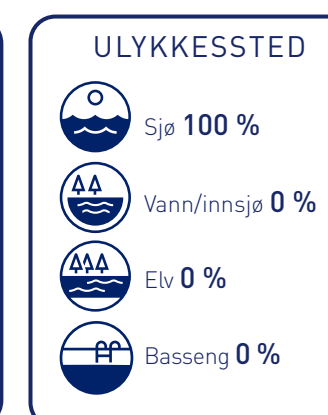
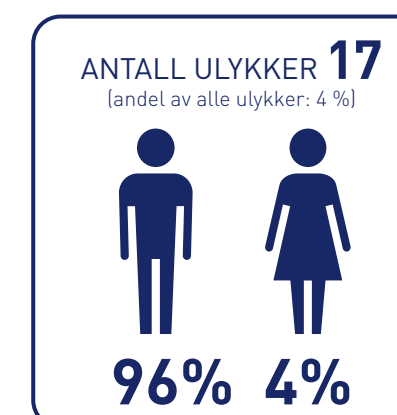
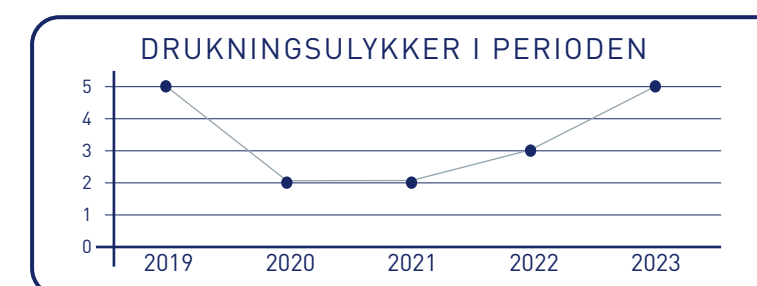
- 16 av de som omkom, var menn.
- Den yngste som omkom var 19 år, den eldste 70 år. 41 % var mellom 41 og 60 år.
- 25 % var fra andre land i Europa, og var enten på besøk eller bosatt i Norge.

Når og hvordan skjer ulykkene?

- 16 av de 17 ulykkene er registrert som fritidsulykker.
- To personer omkom under fridykking.
- Det var ulykker i alle årstider, men 59 % skjedde i sommermånedene.

Drukningforebyggende tiltak:

- For å treffe med forebyggende tiltak, kreves det mer informasjon om hendelsesforløpene, inkludert informasjon fra obduksjonsrapporter. Det gjelder for alle typer drukningsulykker.

18 % var alene da ulykken inntraff.
82 % var sammen med andre.

HVA GJØR DU OM BILEN HAVNER I VANN?

- Personbiler oppfører seg ulikt i vann. En bil med hele ruter vil sannsynligvis flyte ett minutt eller mer. En bil med knuste ruter synker raskere. Det er svært vanskelig å få opp dørene på grunn av trykket som vannet skaper.
- Ha en nødhammer (kombinert ruteknuser og beltekutter) lett tilgjengelig i bilen.
- Prøv å åpne vinduet så raskt som mulig. Bruk en nødhammer eller nakkestøtten til å knuse vinduet om det ikke går opp.
- Ta av sikkerhetsbeltet.
- Få eventuelle barn ut av bilen før du selv tar deg ut gjennom vinduet.

KJØRETØY I VANN

Hver fjerde person som omkom etter at kjøretøy havnet i vann, var mellom 15 og 25 år.

De siste fem årene har 17 personer mistet livet etter at kjøretøyet de satt i kjørte ut i sjø, vann eller elver. I to av hendelsene omkom henholdsvis to og tre personer. I snitt mistet 3,4 personer livet årlig. Denne ulykkestypen registreres både som en trafikkulykke og en drukningsulykke.

Hvem drukner?

- Kvinner omkom i 29 % av ulykkene, noe som er over snittet for drukningsulykker sett under ett.
- 23,5 % var mellom 15 og 25 år. 41 % var 61 år eller eldre.

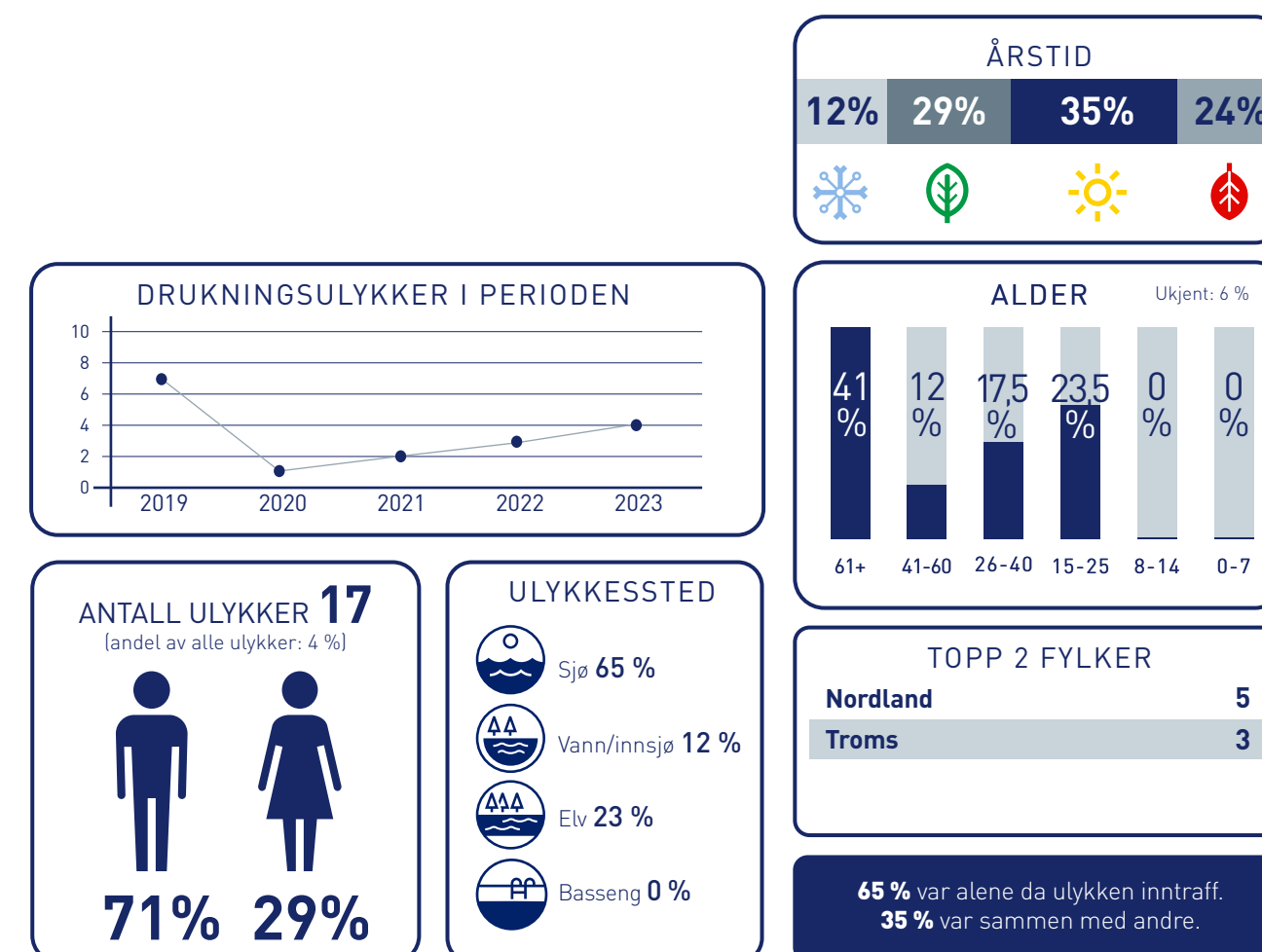
Når og hvordan skjer ulykkene?

- De fleste ulykkene skjedde etter utforkjøring i sjø.
- 14 av personene omkom da personbiler havnet i vannet. De tre andre satt i en hjullaster, en traktor og en mopedbil.

- 11 av de 17 omkom etter å ha kjørt av veien. Fire personer druknet etter å ha kjørt utfor en kai, og to personer kjørte av broer.
- Nordland hadde flest ulykker der kjøretøy havnet i vann i perioden. I den ene ulykken omkom tre personer.

Drukningforebyggende tiltak:

- Å redde seg ut av et kjøretøy som havner i vann, er vanskelig å øve på. Kunnskap om hva man bør gjøre om dette skjer er viktig å formidle.

TILSKUER-REDNINGER OG ANDRE ULYKKER

I perioden 2019 til 2023 var det åtte slike hendelser.

Ulykker som ikke tilhører de andre kategoriene, er registrert med ulykkestype «Annet». Dette er drukningsulykker fra passasjerfartøy (tas inn i ny kategori fra 2024), en basehopper-ulykke og en drukningsulykke i et hjem der informasjon om hendelsesforløpet ikke er tilgjengelig.

Bystander-redninger, eller tilskuer-redninger er også inkludert i denne kategorien. Uttrykket 'bystander' beskriver enhver person fra allmennheten, enten det er familie, venn eller fremmed, som forsøker å redde noen i nød.

I de siste fem årene har to personer omkommet i forsøk på å redde en annen person. I den ene hendelsen var det en forbipasserende som forsøkte å redde et barn, som hadde falt i sjøen. I den andre hendelsen omkom en far i forsøk på å redde sønnen, som forsvant under vann under bading i en elv.

Forebyggende tiltak:

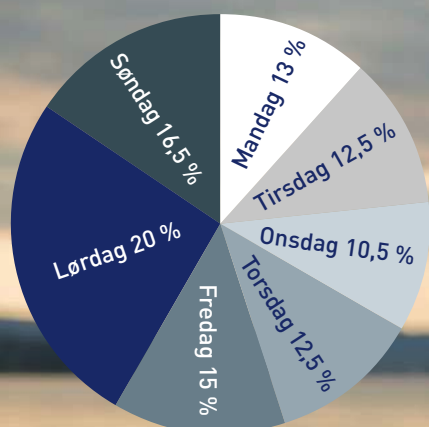
- Hvert år reddees mange personer fra å drukne av handlekraftige privatpersoner som griper inn. Å skulle redde andre, kan innebære risiko. Det er derfor viktig å sette søkelys på varseling og hvordan man utfører en trygg redning, fortrinnsvis fra land. Mange nordmenn har for eksempel aldri prøvd å kaste en livbøye.
- Veiledere for og/eller regulering av sikring og sikkerhetsutstyr av kai/brygge, badeplasser og trafikkerte turveier langs elv, sjø og vann.

3 NÅR OG HVOR SKJER ULYKKENE?

#tidogomgivelser

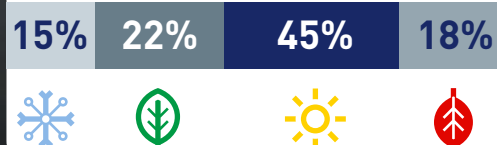
ULYKKESFORDELING UKEDAGER

ULYKKESFORDELING MÅNEDER

Januar	4,5 %
Februar	5,5 %
Mars	6,5 %
April	7,5 %
Mai	8 %
Juni	14 %
Juli	17 %
August	14 %
September	6 %
Oktober	7,5 %
November	4,5 %
Desember	5 %

ÅRSTID

DAG, MÅNED OG ÅRSTID

Vi må tilbake til 2006 for å finne siste gang det ikke ble registrert drukningsulykker i løpet av en hel måned, ifølge statistikk fra Norsk Folkehjelp.

Fire av ti drukningsulykker skjer i sommermånedene juni, juli og august. Om sommeren er det mer aktivitet på, i og ved vann – særlig med tanke på bading og båtliv. Det er som regel flest drukningsulykker i juli, men sommerværet ser ut til å påvirke hvilken sommermåned som topper årsstatistikken. Om sommeren fordeles de fleste drukningsulykkene jevnt mellom bading, fritidsbåt og fall fra land.

Vinterstid er de vanligste ulykkestypene fall fra land og ulykker fra fritidsbåt. De fleste ulykkene etter fall gjennom is, og de fleste ulykkene fra fiskebåter, skjer også om vinteren og våren.

Statistikken viser også at færre var alene i ulykkene som skjedde om sommeren (45 %), mens langt flere var alene på vinteren (78 %).

Det er flest drukningsulykker skjer i helgedagene (fredag – søndag), med en topp på lørdager. Helgedager er fridager, og flere oppholder seg på, i og ved vannet. Alkohol kan også være en medvirkende faktor i helgene, og særlig på sen kveld og natt.

Fiskeren Rune Myrseth overlevde over fire timer alene på Frohavet, i ni grader kaldt vann. Gummibuxa med flytelementer, en sterk vilje til å overleve og en redningsskøyte i nærheten gjorde at han overlevde.

ULYKKER OG KALDT VANN

Størsteparten av drukningsulykkene i Norge skjer når det er under 15 grader i vannet, og dermed risiko for kaldtvannssjokk.

Det er ingen streng definisjon av kaldt vann, men forskning peker på at noen av de farlige reaksjonene på kaldt vann topper seg i vann mellom 10 og 15 grader. Det er derfor rimelig å si at kaldt vann er vann under 15 grader (Tipton, 2017). De første reaksjonene på neddykking i kaldt vann er identifisert som særlig farlige, og Tipton et. al. (2014) mener at dette kaldtvannssjokket er årsak til en stor andel drukningsulykker.

Kaldtvannssjokk

De fysiologiske reaksjonene på kaldt vann er å gispe etter luft og ukontrollerbar hyperventilering, som kan føre til at man puster inn vann og drukner. Kaldtvannssjokk gjør at blodtrykket stiger brått og hjerterytmen øker, noe som kan føre til hjerteinfarkt.

Kaldt vann gjør at musklene blir raskt nedkjølt, noe som påvirker styrke, utholdenhet og muskelkontroll fram til du ikke er i stand til å svømme. Dette stadiet kalles for kaldtvannslammelse.

Vanntemperatur er pr i dag ikke registrert i drukningsstatistikken. Det er derfor ikke mulig å si hvor mange prosent av ulykkene som skjer i vann under 15 grader.

Vi har heller ikke oversikt over hvor mange drukningsulykker som er relatert til kaldtvannssjokk. Men det er sannsynlig at de fleste som ikke har flyteplagg eller andre flytehjelpemidler, drukner før de blir hypoterme, da det tar minst 30 minutter, også i veldig kaldt vann.

Gjennomsnittlig sjøtemperatur i Norge:

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Årssnitt
Oslo	4,2	3,6	3,0	6,3	10,6	14,7	17,3	17,9	15,4	11,8	8,9	6,2	10,0
Kristiansand	5,3	4,6	4,0	6,4	10,1	13,8	16,3	17,4	15,4	12,2	10,0	7,5	10,3
Bergen	6,3	5,6	4,9	6,2	8,8	12,1	14,4	15,4	14,3	11,9	10,1	8,1	9,9
Trondheim	6,0	5,4	4,9	6,0	8,6	12,1	14,3	14,5	13,2	10,8	8,9	5,4	9,2
Tromsø	5,2	4,6	4,1	4,6	6,1	8,8	10,8	11,3	10,1	8,3	7,5	6,4	7,3
Vardø	4,1	3,8	3,6	3,7	4,8	7,1	8	8,2	8,6	7,4	5,9	5,3	5,9

[Kilde: seatemperature.org]

ULYKKER OG KALDT VANN forts.

De sørligste fjordbyene har lavere vintertemperaturer i sjøen enn i Nord-Norge, og de laveste vanntemperaturene ligger to-tre måneder etter den laveste lufttemperaturen i sesongen. Sør-Norge har en risikosone på sen vår/ tidlig sommer der luften er varm, men vannet fremdeles kaldt.

Med utgangspunkt i målinger fra sør til nord kan vi si at snitt-temperaturen i sjøen i Norge varierer fra 6 til 10 grader (rundet opp/ned til nærmeste hele tall).

Snitt-temperaturen i sjøen er over 15 grader i tre måneder i året, og kun i de sørligste delene av landet.

Det kan være enda kaldere i innsjøer og elver. Kaldt-vannssjokk er dermed en reell fare i de aller fleste månedene over hele landet.

Antall måneder med snitt temperatur over 15 grader i sjøen:

Østlandet:	3
Sørlandet:	3
Vestlandet:	1
Midt-Norge:	0
Nord-Norge:	0

Forskjellen på laveste og høyeste snitt temperatur i sjøen gjennom hele året:

Oslo:	14,9 °C
Kristiansand:	13,4 °C
Bergen:	10,5 °C
Trondheim:	9,6 °C
Tromsø:	7,2 °C
Vardø:	5,0 °C

DRUKNINGSULYKKER I ELV

Mange forbinder drukningsulykker med båt og sjø, men under 30 % av ulykkene skjer fra båt, og fire av ti personer mister livet i elver og vann.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har kartlagt hele 575 000 kilometer med elver i Norge, som renner til rundt 26 000 elveutløp i havet eller langs riksgrensen.

Drukningssulykkene skjer i alt fra store elver med båttrafikk, i fossestryk og i mindre elver som kan karakteriseres som bekker når vannføringen er liten. Ulykkene forekommer både i elver i urbane strøk og langt fra bebyggelse.

Elver påvirkes av årstider og værforhold, og en stillestående elv kan ha strie strømmer med få dagers mellomrom. Det kan være dårlig sikt i vannet og vanskelig å se skjulte farer som trestammer, greiner og steiner under vannoverflaten. Elvebreddene kan dessuten være bratte og glatte.

80 personer druknet i elver mellom 2019 og 2023. Det utgjør 19 % av alle drukningsulykker i Norge.

En stor andel av ulykkene, 66 %, skjedde etter fall fra land. Disse ulykkene har blant annet skjedd i forbindelse med uteliv, under fiske i og ved elv eller på tur langs elver og fosser. Hendelsesforløpet til en

del av ulykkene er ikke kjent.

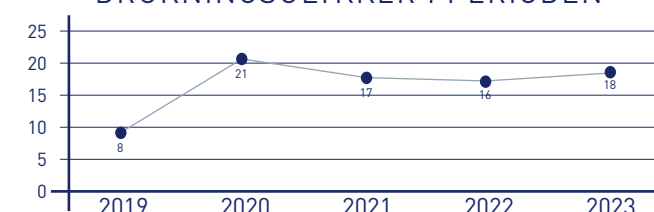
Drukning i forbindelse med bading (13 %) og fritidsbåt inkludert kano og rafting (14 %) er de nest vanligste ulykkestypene.

Åtte av elleve som omkom fra fritidsbåt og kano/kajakk i elver, var over 61 år. Fire personer mistet livet i samme ulykke, etter at en robåt ble tatt av strømmen i en elv på Vestlandet.

Drukningforebyggende tiltak

- Ingen av hendelsene i den foregående femårsperioden skjedde i forbindelse med flom, men med et våtere og villere vær, er flomfare noe som bør tas hensyn til i det drukningsforebyggende arbeidet.
- Skoleelever bør lære om trygg ferdsel i og ved ulike typer vann, inkludert elver.
- Redningsutstyr som stiger, livbøyer m.m. bør settes opp langs urbane elver der mange ferdes.
- Fiskere som fisker i strie elver, bør oppfordres til å bruke flyteplagg.

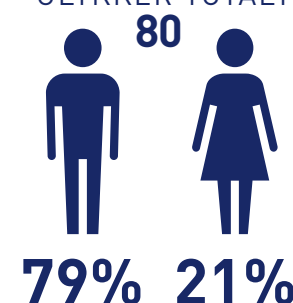
DRUKNINGSULYKKER I PERIODEN

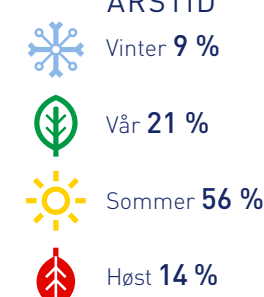
TOPP 3 FYLKER

Innlandet	10
Vestland	10
Trøndelag	9

ULYKKER TOTALT

ÅRSTID

ULYKKESTYPE

INNSJØER OG VANN

Ifølge NVE er det antakelig over én million små og store innsjøer (vann) i Norge.

De siste fem årene omkom 89 personer i ulykker i innsjøer, som omfatter alt fra små dammer til Mjøsa, som er Norges største innsjø. 21 % av alle drukningsulykker skjedde i vann.

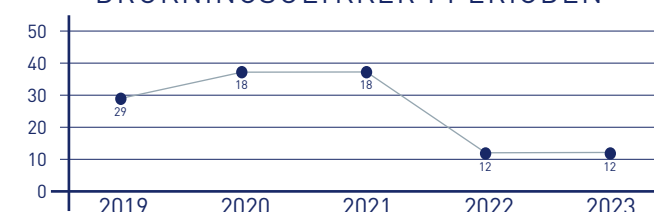
Sammensetningen av ulykkestypene i innsjøer skiller seg ut ved at det var like mange drukninger under bading som etter fall fra land (27 %).

Kun 8 % av de som druknet i innsjøer de siste fem årene var kvinner. Ulykkene skjedde under bading, etter fall fra land og gjennom is.

56 % av ulykkene skjedde i sommermånedene. Det er registrert ulykker etter fall gjennom isen i alle årstider.

15 av ulykkene (17 %) av personene druknet i innlandsfylket Innlandet, der bading og fritidsbåt var de vanligste ulykkestypene. I Møre og Romsdal var det kun én ulykke i et vann i perioden.

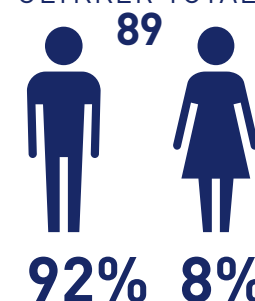
DRUKNINGSULYKKER I PERIODEN

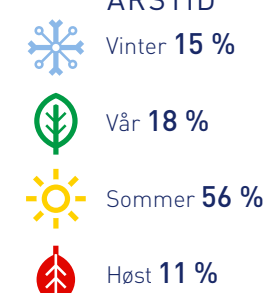
TOPP 3 FYLKER

Innlandet	15
Trøndelag	11
Vestland	11

ULYKKER TOTALT

ÅRSTID

ULYKKESTYPE

Fall fra land	27 %	
Fritidsbåt	21 %	
Bading	27 %	
Kjøretøy i vann	2 %	
Gjennom is	16 %	
Kano/kjakk	6 %	
Annet: 1 %		

ULYKKER I SJØ

Uten fjorder og bukter måler Norges kystlinje 2 650 kilometer. Når kystlinjen rundt fjorder, bukter og øyer regnes med er den hele 104 600 kilometer.

En stor del av befolkningen bor langs kysten, og sjøen er en viktig kilde til mat, energi, transport og opplevelser.

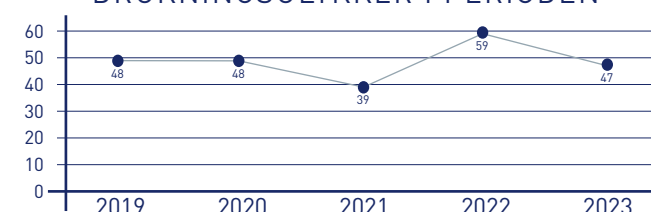
59 % av alle drukningsulykker i perioden 2019 – 2023 skjedde i sjøen. Totalt omkom 241 personer.

Fritidsbåtulykkene (36 %) var vanligste ulykkestype. 60 % av ulykkene skjedde om våren og sommeren. Hver femte fritidsbåtulykke i sjø fant sted i Vestland fylke.

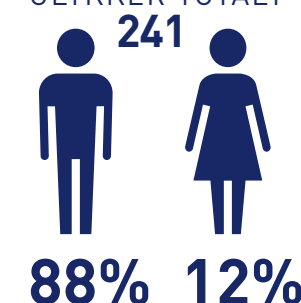
Det var nesten like mange fall fra land-ulykker (34 %), og hver femte person omkom i Vestland. 85 % av alle som druknet, var alene da ulykken skjedde.

De fleste ulykkene i sjø skjedde ved land eller kort vei fra kystlinja. Ulykker fra yrkesfartøy og noen fritidsbåtulykker skjedde lenger ut på havet.

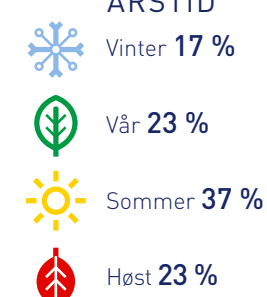
DRUKNINGSULYKKER I PERIODEN

ULYKKER TOTALT

ÅRSTID

TOPP 3 FYLKER

Vestland	42
Rogaland	35
Nordland	28

ULYKKESTYPE

Fall fra land	34 %	
Fritidsbåt	36 %	
Bading	7 %	
Kjøretøy i vann	5 %	
Yrkesfartøy	7 %	
Dykking	7 %	
Gjennom is	0 %	
Kano/kjakk	1 %	
Brett	1 %	
Annet: 2 %		

ULYKKER I BASSENG

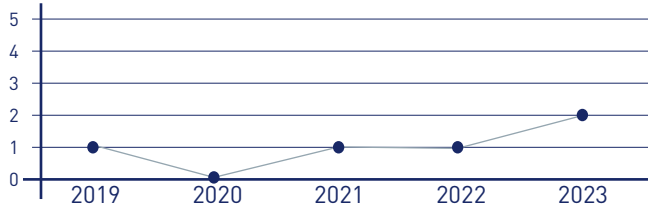
I denne kategorien inngår ulykker både i offentlige og private basseng, innendørs og utendørs. Ulykker i plaskebasseng, badestamper og lignende registreres også her.

2020 var det registrert 1 117 svømme- og stupeanlegg i Norge, hvorav 99 var utebasseng. Det er registrert fem fatale drukningsulykker i basseng mellom 2019 og 2023.

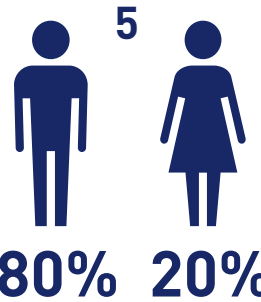
Tre av de omkomne var barn under 7 år, som alle druknet i basseng utendørs. To omkom etter å ha falt i bassenget, mens den tredje druknet under bading.

De to andre var unge mellom 15 og 25 år. Begge omkom i basseng innendørs i forbindelse med bading/svømming.

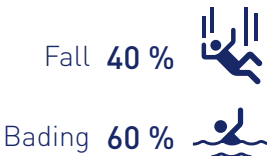
DRUKNINGSULYKKER I PERIODEN

ULYKKER TOTALT

ULYKKESTYPE

DEL 4 HVOR I LANDET SKJER ULYKKENE?

#landsdelerogfylker

LANDSELER OG FYLKER

Del 4 gir en overordnet beskrivelse av ulykkesbildet i hvert av landets 14 fylker, med mål om å gi relevant innsikt til drukningsforebygging regionalt og i kommunene.

Halvparten av befolkningen i Norge er bosatt på Østlandet, som omfatter fylkene Telemark, Vestfold, Buskerud, Akershus, Oslo, Østfold og Innlandet. De sju fylkene utgjør 29,2 prosent av Norges samlede areal (snl.no).

Landet vårt har også befolkningskonsentrasjoner i områdene rundt de større kystbyene, fra Arendal i sør til Trondheim i nord.

Lenger nord har kun Bodø og Tromsø lignende befolkningstetthet. I Nord-Norge bor 90 prosent mindre enn fire kilometer fra sjøen.

Landets største kommune, Kautokeino i Finnmark, har 0,3 innbyggere per kvadratkilometer landareal. Tilsvarende tall for Oslo, Akershus og Østfold er 188 innbyggere.

Antall ulykker per 100 000 innbyggere gir et bilde på hvor utsatt hvert enkelt fylke er for drukningsulykker. I analyseperioden har i snitt 1,5 personer druknet per 100 000 innbyggere i Norge årlig.

Grafikken viser at de tre nordligste fylkene har flest drukningsulykker i forhold til innbyggertall. Også fylkene i Midt-Norge, på Vestlandet og Sørlandet

ligger over landssnittet. Det er kun fylkene på Østlandet, med unntak av Telemark, som ligger under landssnittet når det gjelder antall omkomne per 100 000 innbyggere.

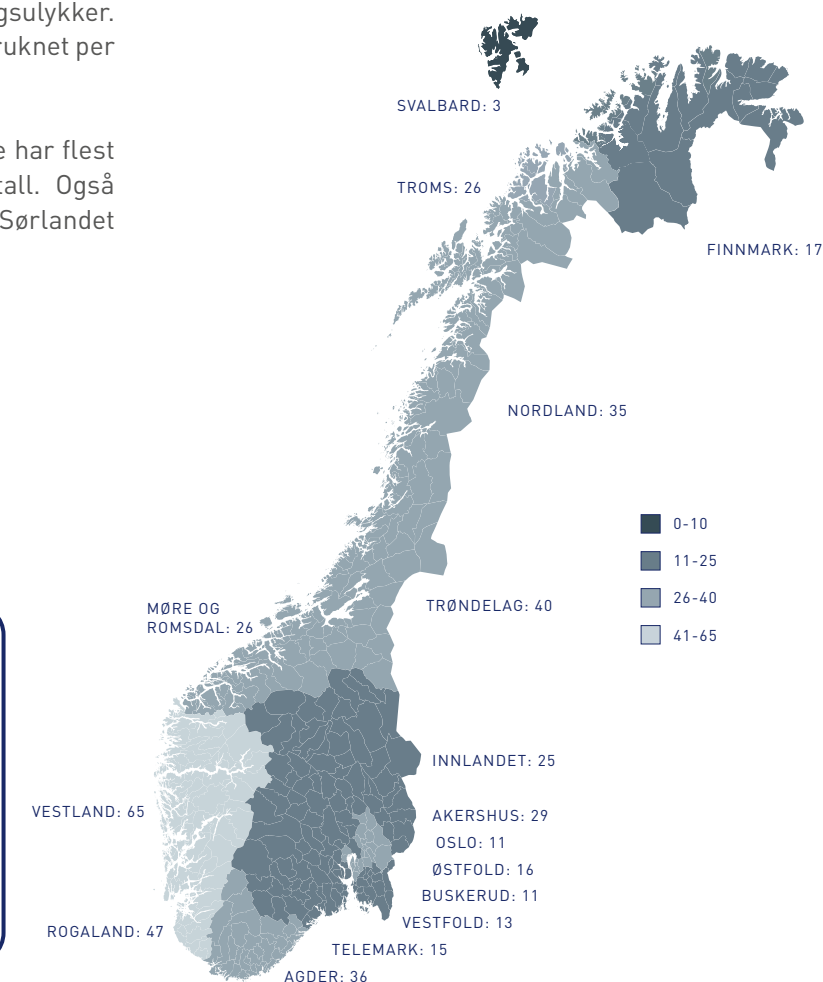
Framtidige tiltak for mer kunnskap:

- Dybdeanalyser av regionale ulikheter, inkludert forskjeller mellom ulykker i urbane og rurale strøk, i kyststrøk og i innland.
- Registrering av besøksstatus opp mot kommune, fylke og land. Per i dag er det ikke registrert om personen er bosatt i fylket der ulykken skjedde, eller om vedkommende besøkte fylket i forbindelse med arbeid, som turist eller av andre årsaker.

DRUKNINGER PR. LANDSDEL

Nord-Norge: 19 %	8,8 %
Trøndelag: 10 %	8,7 %
Vestlandet: 33 %	25,7 %
Sørlandet: 9 %	5,8 %
Østlandet: 29 %	51,0 %

• Andel ulykker / • Andel befolkning

FINNMARK (Nord-Norge)

Finnmark var fra januar 2024 igjen et eget fylke. Landets nordligste fylke har lang kystlinje mot Polhavet og Barentshavet. Fylket er det største i utstrekning og det minste i folkemengde.

De siste fem årene har det druknet 17 personer i Finnmark. Fylket hadde i snitt 4,6 årlige drukningsulykker per 100 000 innbyggere, mot 1,5 i snitt i Norge sett under ett.

Hvem drukner?

- 94 % av de omkomne var menn. Det er 7 % høyere enn landssnittet.
- Ingen barn under 14 år mistet livet i drukningsulykker i Finnmark de siste fem årene.
- Hele 88 % av de omkomne var eldre enn 40 år, og over halvparten var over 60 år.

Hvordan skjer ulykkene?

- Drukningssulykker fra yrkesfartøy var den vanligste ulykkestypen. Alle disse ulykkene skjedde fra mindre fiskebåter. I den ene hendelsen omkom to personer.

- Finnmark hadde færre fall fra land-ulykker og fritidsbåtulykker enn alle andre fylker: 23,5 % mot 39 % på landsbasis for fall, og 18 % mot 27 % for fritidsbåt.

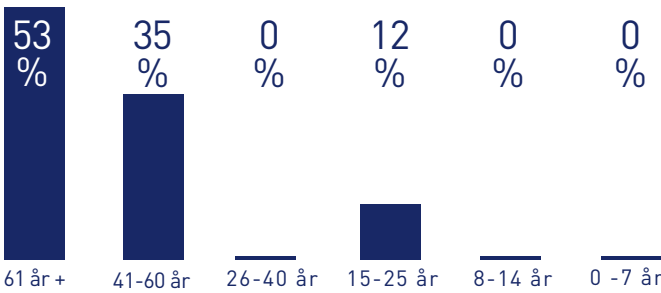
- Ingen ulykker er registrert med kano, kajakk eller brett i perioden.

Hvor skjer ulykkene?

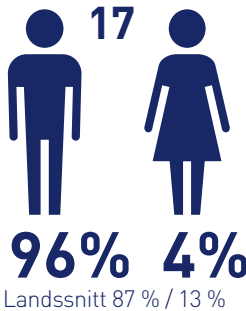
- Mange ulykker fra yrkesfartøy bidro til at 70,5 % av drukningene i Finnmark i perioden skjedde i sjø.
- 23,5 % mistet livet i elveulykker. Det var kun én ulykke i et vann.
- Det var drukningsulykker i 72 % av fylkets kommuner i perioden (13 av 18).

ALDERSGRUPPER

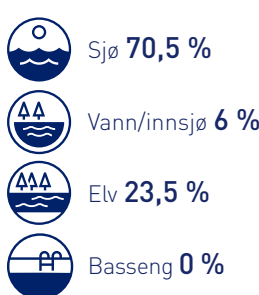
Ukjent: 0 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

ULYKKESSTED

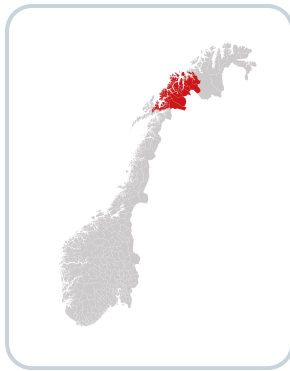

ULYKKESTYPE

Annet: 0 %

53 % var alene da ulykken inntraff.
47 % var sammen med andre.

TROMS (Nord-Norge)

Troms er igjen eget fylke fra januar 2024. Fylket har en lang kystlinje ut mot Norskehavet, med en rekke store øyer relativt nær fastlandet. Rundt 70 % av befolkningen bor i tettsteder.

Det druknet 26 personer i Troms fylke mellom 2019 og 2023. I snitt druknet 3,1 personer per 100 000 innbyggere per år, det er over dobbelt så mange som landssnittet på 1,5.

Hvem drukner?

- 85 % av de som druknet i perioden var menn, som er rundt landssnittet.
- 73 % av alle som druknet var fra 40 år og eldre. Fylket har høyest prosentandel drukningsulykker i aldersgruppen 41 – 60 år.
- Ingen barn under 14 år druknet i perioden. Unge mellom 15 og 25 år omkom i 19 % av ulykkene.
- Flere var alene da ulykken skjedde (77 %) enn ellers i landet (65 %).

Hvordan skjer ulykkene?

- Fall fra land og ulykker fra fritidsbåt var, som ellers i landet, de vanligste ulykkestypene i femårsperioden. Den tredje vanligste årsaken var kjøretøy i vann (11 %).

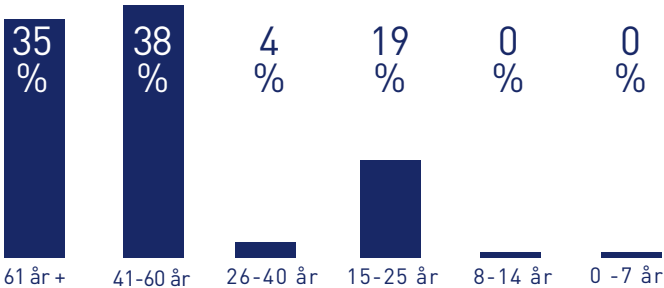
- Troms hadde ingen drukningsulykker under dykking eller med brett.

Hvor skjer ulykkene?

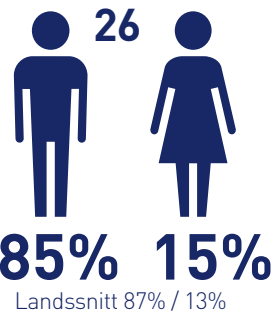
- 85 % av ulykkene skjedde i sjøen. Det er den høyeste sjø-andelen i Norge.
- Ni personer druknet i Tromsø kommune i perioden, noe som er 35 % av ulykkene. 45 % av innbyggerne i fylket bor i Tromsø.
- Fem ulykker (19 %) er registrert i Senja kommune, som har 8 % av fylkets innbyggere. I tillegg omkom en fisker fra en tråler i havet utenfor Senja.
- Det var drukningsulykker i 43 % av fylkets kommuner i perioden (9 av 21).

ALDERSGRUPPER

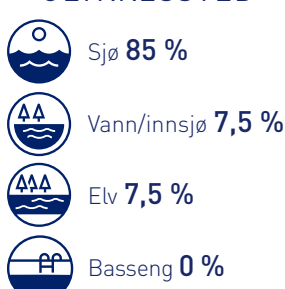
Ukjent: 4 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

77 % var alene da ulykken inntraff.
19 % var sammen med andre.
Ukjent: 4 %

NORDLAND (Nord-Norge)

Nordland har en lang kystlinje mot Norskehavet og en rekke større og mindre øyer. Fra fylkesgrensa i sør til fylkesgrensa i nord er avstanden rundt 500 kilometer.

Det har druknet 35 personer i Nordland de siste fem årene. I snitt druknet 2,9 personer per 100 000 innbyggere, mot 1,5 på landsbasis.

- 14 % av ulykkene skjedde etter at kjøretøy kjørte i vann, noe som beror på at tre personer omkom i samme hendelse.

Hvem drukner?

- 94 % av alle som druknet i Nordland var menn, noe som er over landssnittet (87 %).
- Ingen aldersgruppe skiller seg ut fra landssnittet. Andelen over 40 år er 63 %.
- Omtrent like mange var alene, som sammen med andre da ulykken skjedde. På landsbasis var 65 % alene.

Hvordan skjer ulykkene?

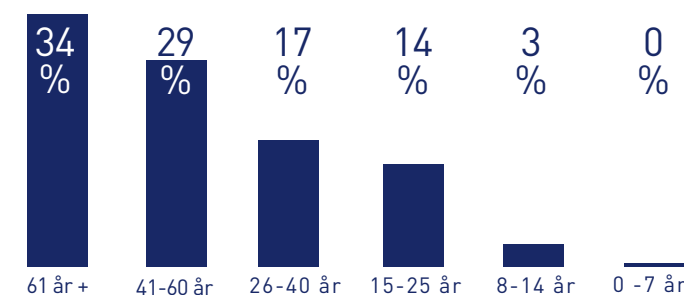
- Halvparten av drukningsulykkene skjedde fra fritidsbåt (40 %) og yrkesfartøy (11,5 %). Det er 20 % over landssnittet.
- 11,5 % av ulykkene var relatert til dykking. Nordland og Trøndelag hadde flest dykkerulykker i perioden.

Hvor skjer ulykkene?

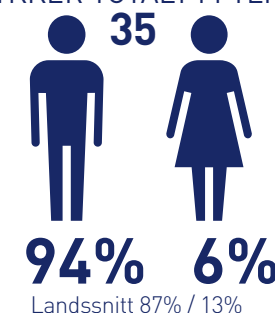
- 80 % av ulykkene skjedde i sjø, som er 20 % over landssnittet. Ulykkene fra yrkesfartøy, under dykking og alle fritidsbåtulykker utenom én var i sjø.
- Det var drukningsulykker i 51 % av fylkets kommuner i perioden (21 av 41).

ALDERSGRUPPER

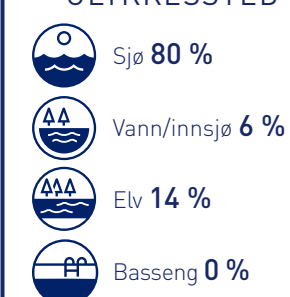
Ukjent: 3 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPER

Fall fra land	14 %	
Fritidsbåt	40 %	
Bading	6 %	
Kjøretøy i vann	14 %	
Yrkesfartøy	11,5 %	
Dykking	11,5 %	
Gjennom is	3 %	
Kano/kjakk	0 %	
Brett	0 %	
Annet	0 %	

51 % var alene da ulykken inntraff.
46 % var sammen med andre.
 Ukjent: 3 %

TRØNDELAG (Trøndelag)

Nord- og Sør-Trøndelag ble slått sammen til ett fylke i 2018. Størsteparten av befolkningen bor langs Trondheimsfjorden.

Mellom 2019 og 2023 druknet 40 personer i Trøndelag. Det er 1,7 ulykker årlig per 100 000 innbyggere, mot 1,5 i nasjonalt snitt.

Hvem drukner?

- Også i Trøndelag utgjør menn en høyere andel av statistikken (93 %), enn i landet under ett (87 %).

- 75 % av alle som druknet i Trøndelag i perioden, var fra 40 år og oppover, noe som er 10 % over landssnittet.

Hvordan skjer ulykkene?

- I Trøndelag er fall fra land, ulykker fra fritidsbåt og under bading de tre vanligste ulykkestypene, som i landet sett under ett.

- 10 % av ulykkene skjedde under dykking, noe som er over landssnittet.

- Ingen omkom fra kano, kajakk eller brett i perioden.

Hvor skjer ulykkene?

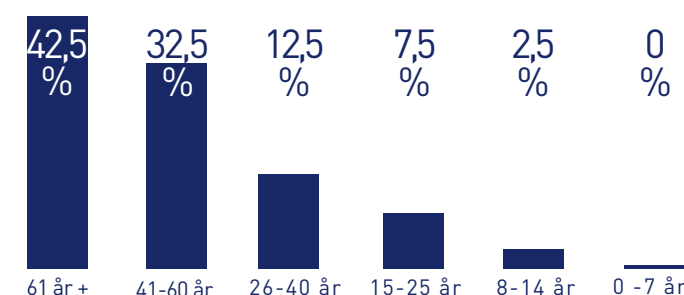
- Trøndelag hadde omtrent like mange ulykker i vann og elver som i sjø.

- Fylkets største by, Trondheim med 200 000 innbyggere, hadde åtte drukningsulykker i perioden. I langt mindre Nærøysund kommune (10 000 innbyggere), var det fire ulykker i samme periode.

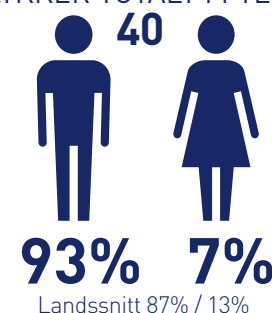
- Det var drukningsulykker i 50 % av fylkets kommuner i perioden (19 av 38).

ALDERSGRUPPER

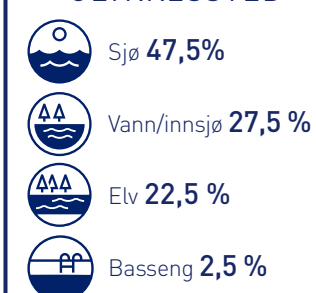
Ukjent: 2,5 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

65 % var alene da ulykken inntraff.
28 % var sammen med andre.
 Ukjent: 7 %

MØRE OG ROMSDAL (Vestlandet)

I Møre og Romsdal bor en stor del av befolkningen kystnært på fastlandet og på øyene.

Det har druknet 26 personer i Møre og Romsdal de siste fem årene. I snitt utgjør det to ulykker per 100 000 innbyggere årlig, mot landssnittet på 1,5.

Hvem drukner?

- 88 % av alle som druknet i Møre og Romsdal var menn, noe som er på linje med landssnittet.
- Barn under 14 år omkom i 12 % av ulykkene (tre ulykker). Det var drukningsulykker i alle aldersgrupper i perioden.

Hvordan skjer ulykkene?

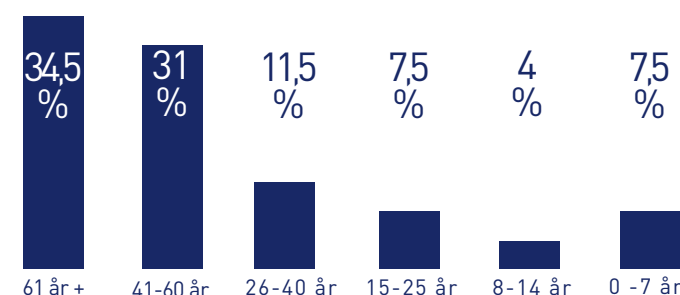
- Møre og Romsdal hadde 11 % flere fritidsbåtulykker enn landssnittet. Drukningssulykker etter fall fra land var den nest vanligste ulykkestypen.
- Det var ingen ulykker fra kano, kajakk, brett eller etter fall gjennom isen i perioden.

Hvor skjer ulykkene?

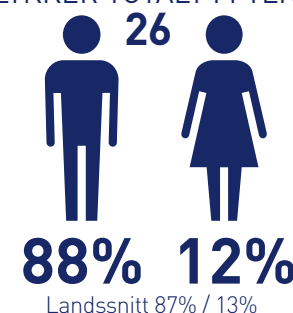
- 85 % av ulykkene skjedde i sjø. Kun én drukningsulykke i et vann.
- Det var fem drukningsulykker i Molde, og fire i Kristiansund.
- Det var drukningsulykker i 54 % av fylkets kommuner i perioden (14 av 26).

ALDERSGRUPPER

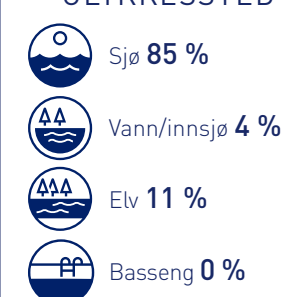
Ukjent: 4 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

54 % var alene da ulykken inntraff.
34,5 % var sammen med andre.
Ukjent: 11,5 %

VESTLAND (Vestlandet)

I 2020 ble Sogn og Fjordane og Hordaland samlet i Vestland fylke. Rundt 80 % av befolkningen bor i tettsteder, med Bergensområdet som det klart mest befolkede området.

Mellom 2019 og 2023 mistet 65 personer livet i drukningsulykker i Vestland. Det gir et årlig snitt på 2,2 personer per 100 000 innbyggere, mot 1,5 på landsbasis.

Hvem drukner?

- 38 % av drukningsulykkene med barn under 14 år har skjedd i Vestland fylke.

- Fylket har ulykker i alle aldersgrupper. 41,5 % av ulykkene skjedde med personer over 61 år.

- Like mange var sammen med andre som alene da ulykken inntraff.

Hvordan skjer ulykkene?

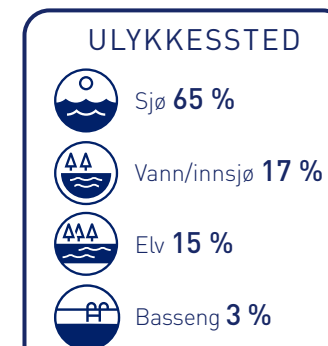
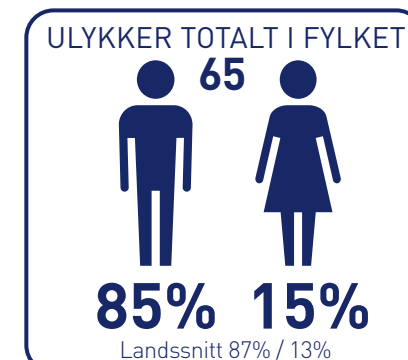
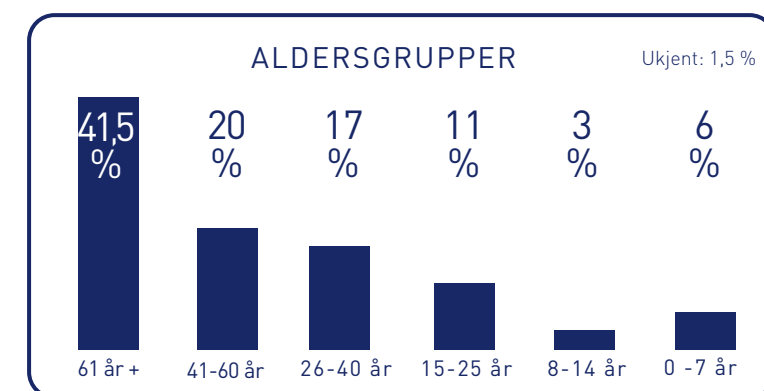
- Halvparten av ulykkene i Vestland i perioden skyldtes fall fra land, noe som er 10 % mer enn landssnittet.

- Det var også 4 % flere fritidsbåtulykker enn i landet totalt. Vestland skiller seg ved at 80 % av båtulykkene skjedde om våren og høsten.

- Det var ingen ulykker med yrkesfartøy i Vestland i perioden.

Hvor skjer ulykkene?

- 65 % av ulykkene skjedde i sjø. Resten var jevnt fordelt på elv og vann. Det var også én bassengulykke.
- 14 personer druknet i Bergen kommune. Av disse var 10 fall fra land. Det ble registrert seks ulykker i Kvinnherrad kommune, og fem personer druknet i både Øygarden og Kvam kommune i perioden. I Kvam døde tre personer i samme ulykke.
- Det var drukningsulykker i 56 % av fylkets kommuner i perioden (24 av 43).

55 % var alene da ulykken inntraff.
40 % var sammen med andre.
 Ukjent: 5 %

ROGALAND (Vestlandet)

Rundt 89 % av befolkningen i Rogaland bor i tettsteder, med tettest konsentrasjon rundt Jæren og Haugalandet.

Det har druknet 47 personer i Rogaland i den siste femårsperioden. Det utgjør et årlig snitt på 1,9 personer per 100 000 innbyggere, mot det nasjonale snittet på 1,5.

Hvem drukner?

- Menn omkom i 91 % av ulykkene.

- Aldersmessig er fordelingen relativt lik landet sett under ett, med unntak for aldersgruppen 26 – 40 år der det var 7 % flere ulykker.

Hvordan skjer ulykkene?

- Fall fra land er den vanligste ulykkestypen i Rogaland, med nesten halvparten av hendelsene (47 %).

- 28 % av ulykkene skjedde fra fritidsbåt. Av disse skjedde alle utenom én ulykke på sjøen.

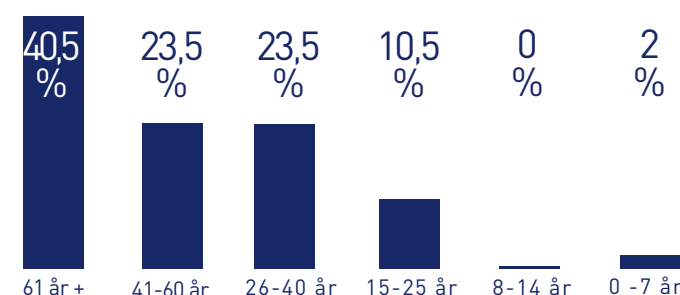
- Det var flest ulykker i Rogaland på våren (40 %), noe som skiller seg ut fra resten av landet.

Hvor skjer ulykkene?

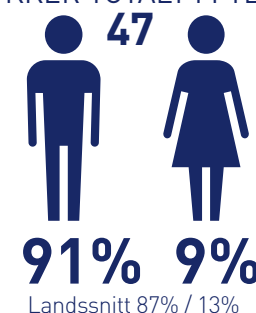
- Størsteparten av ulykkene skjedde i sjø (74 %).
- Det var 13 drukningsulykker i Stavanger de siste fem årene. Ni skjedde etter fall fra land.
- I Eigersund kommune var det ni drukningsulykker i perioden, relatert til fall fra land og fritidsbåt. Sju personer druknet i Karmøy kommune. Disse skjedde også etter fall fra land og fra fritidsbåt.
- Det var drukningsulykker i 70 % av fylkets kommuner i perioden (16 av 23).

ALDERSGRUPPER

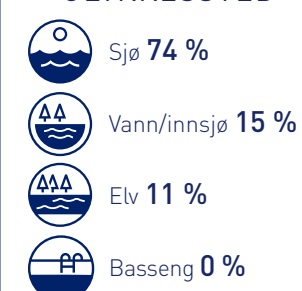
Ukjent: 0 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

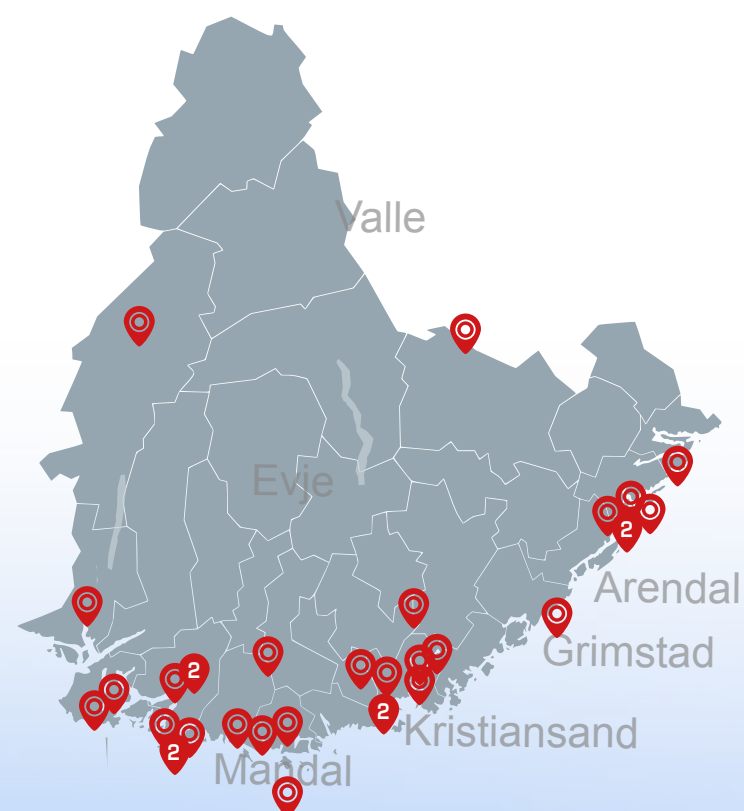
ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

65 % var alene da ulykken inntraff.
30 % var sammen med andre.
 Ukjent: 5 %

AGDER (Sørlandet)

Agder er landets sørligste fylke. Det er tettest befolket i kyststrøkene, der de fleste bor i byer og tettsteder.

Mellom 2019 og 2023 druknet 36 personer på Sørlandet, som består av Agder fylke. Det gir et årssnitt på 2,3 personer per 100 000 innbyggere, mot et landssnitt på 1,5.

Hvem drukner?

- 81 % av de omkomne i Agder var menn, noe som er 6 % under det nasjonale snittet.
- 8 % av de som druknet i fylket, var barn under 7 år. Det var flest ulykker i aldersgruppen 41 – 60 år (36 %).

Hvordan skjer ulykkene?

- Det var like mange drukningsulykker etter fall fra land som fra fritidsbåt (begge 30,5 %). Fra fritidsbåt var alle omkomne, utenom én person, over 40 år, og over halvparten av ulykkene skjedde om våren.

- 16,5 % av ulykkene i Agder skjedde i forbindelse med bading.

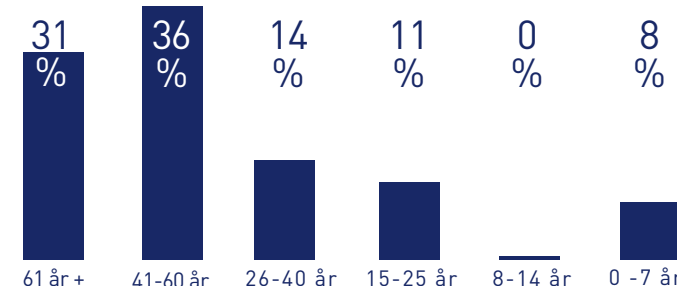
Hvor skjer ulykkene?

- 58 % av ulykkene skjedde i sjø.
- 10 personer (27 %) druknet i ulykker i Lindesnes kommune, mens åtte personer druknet i Kristiansand kommune.
- Det var drukningsulykker i 44 % av fylkets kommuner i perioden (11 av 25).

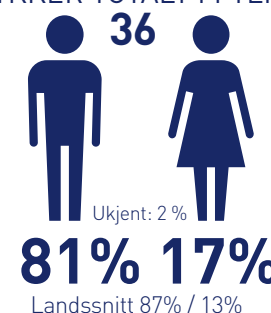

ALDERSGRUPPER

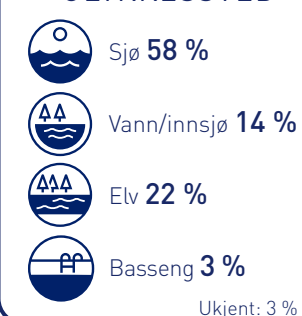
Ukjent: 0 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

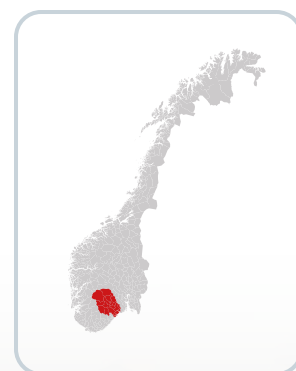
ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

64 % var alene da ulykken inntraff.
31 % var sammen med andre.
 Ukjent: 5 %

TELEMARK (Østlandet)

Telemark har en kort kystlinje og mye innland, med både skogområder og fjellpartier med mange vann og elver.

Det omkom 15 personer i drukningsulykker i Telemark mellom 2019 og 2023. Det gir et årlig snitt på 1,7 ulykker per 100 000 innbyggere, mot landssnittet på 1,5.

Hvem drukner?

- 20 % av personene som druknet, var kvinner. Det er 5 % over landssnittet.

- Ingen barn under 7 år har druknet i perioden. Ellers er aldersfordelingen som det nasjonale snittet.

- 67 % var alene da ulykken skjedde.

Hvordan skjer ulykkene?

- Nesten halvparten av ulykkene (47%) skjedde etter fall fra land.

- Fritidsbåt er den nest vanligste ulykkestypen.

- Det var ingen ulykker fra kajakk, kano eller brett, under dykking eller fra yrkesfartøy.

Hvor skjer ulykkene?

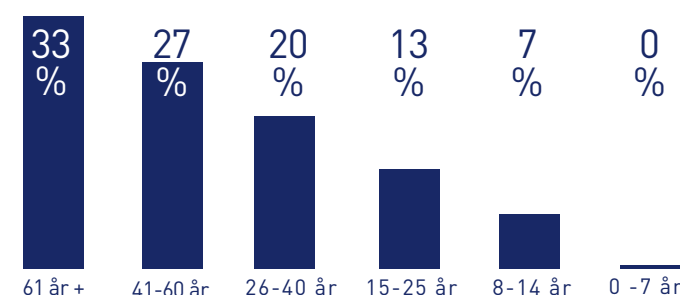
- 40 % av ulykkene skjedde i elv og 40 % i vann.

- Bamble kommune har hatt fire drukningsulykker i perioden.

- Det var drukningsulykker i 41 % av fylkets kommuner i perioden (7 av 17).

ALDERSGRUPPER

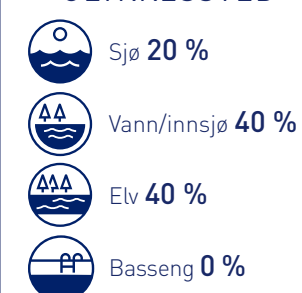
Ukjent: 0 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

67 % var alene da ulykken inntraff.
33 % var sammen med andre.

VESTFOLD (Østlandet)

Vestfold er landets minste fylke i areal, utenom Oslo. Fylket har likevel en kystlinje på 980 kilometer, der strandlinja rundt øyene i skjærgården utgjør rundt to tredjedeler.

Mellom 2019 og 2023 omkom 13 personer i drukningsulykker i Vestfold. Det gir 1,0 ulykke per 100 000 innbyggere, som er under landssnittet på 1,5.

Hvem drukner?

- Andelen menn ligger 5 % over landssnittet. Kun én kvinne (8 %) har druknet i Vestfold siste fem år.
- Ingen barn/unge under 25 år har druknet i perioden.
- 62 % av alle som druknet, var 61 år eller eldre. Det er 23 % over landssnittet.
- En liten overvekt (54 %) var sammen med andre da ulykken skjedde.

Hvordan skjer ulykkene?

- Fall fra land er den vanligste ulykkestypen (38 %), etterfulgt av kano/kajakk/rafting (23 %) og bading (23 %).

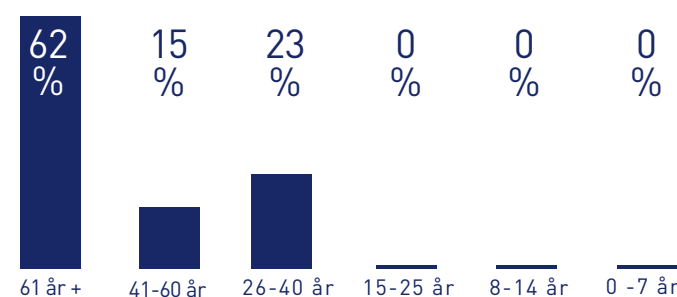
- Det har ikke vært ulykker fra yrkesfartøy, brett, fall gjennom is eller fra kjøretøy i vann.

Hvor skjer ulykkene?

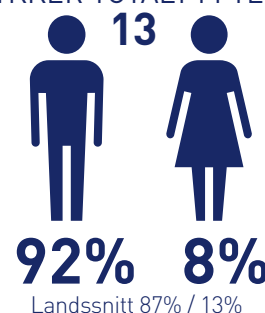
- De tre personene som omkom i kano-ulykker, skjedde alle i Numedalslågen i Larvik kommune. To personer omkom i samme ulykke, der to også overlevde.
- Det har vært flest ulykker i sjø (62 %), fulgt av elv (23%).
- Det var drukningsulykker i 100 % av fylkets kommuner i perioden (6 av 6).

ALDERSGRUPPER

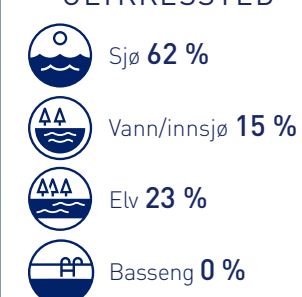
Ukjent: 0 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

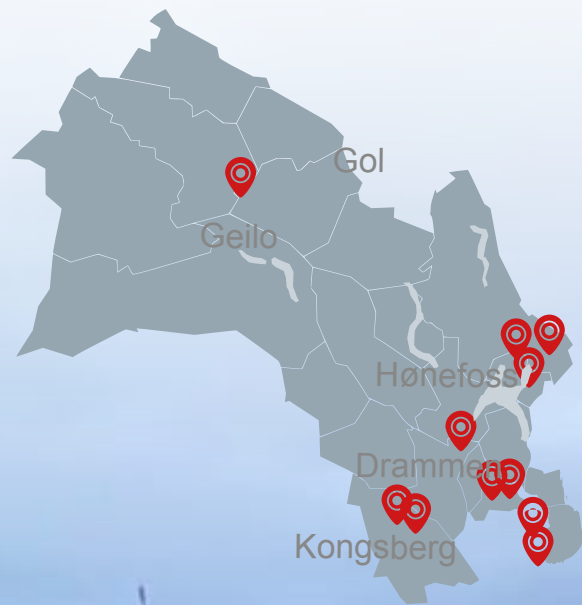
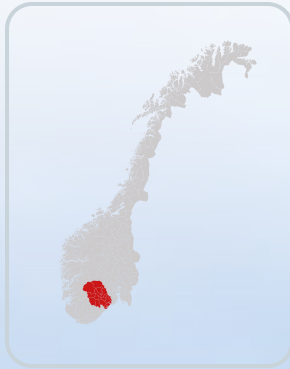
ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

46 % var alene da ulykken inntraff.
54 % var sammen med andre.

BUSKERUD (Østlandet)

Buskerud er i hovedsak et innlandsfylke, som kun har kystlinje langs vestsiden av Drammensfjorden. Samtidig er hele 62 % av befolkningen bosatt på 11 % av arealet i Drammensområdet.

Det druknet 11 personer i drukningsulykker i Buskerud mellom 2019 og 2023. Det gir et årssnitt på 0,8 personer per 100 000 innbyggere, mot det nasjonale snittet på 1,5.

Hvem drukner?

- Andelen menn ligger 4 % over landssnittet. Kun én kvinne (9 %) har druknet i Buskerud siste fem år.
- 27 % av de omkomne var i alderen 15 – 25 år, som er 16 % over landssnittet.

Hvordan skjer ulykkene?

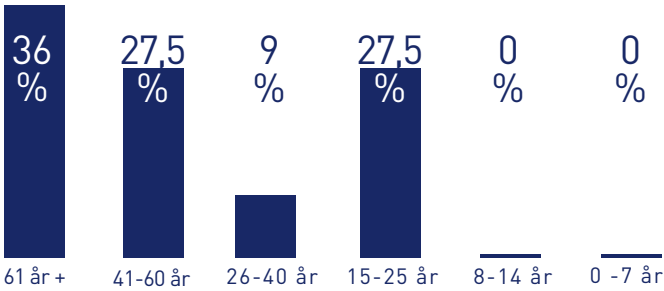
- Drukningssulykker under bading (36 %) er den vanligste ulykkestypen i Buskerud, sammen med fall fra land-ulykker.
- De andre registrerte ulykkestypene i fylket i perioden er fall gjennom is (18 %) og en kano-ulykke (9 %).

Hvor skjer ulykkene?

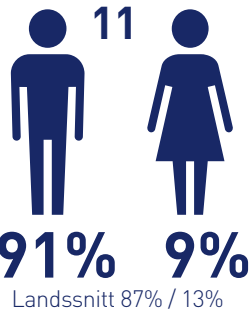
- 91 % av ulykkene skjedde i elver og vann i fylket. Det var kun én ulykke (9 %) i sjøen.
- Fire av ulykkene skjedde i Drammen, som er den største byen i fylket.
- Det var drukningssulykker i 39 % av fylkets kommuner i perioden (7 av 18).

ALDERSGRUPPER

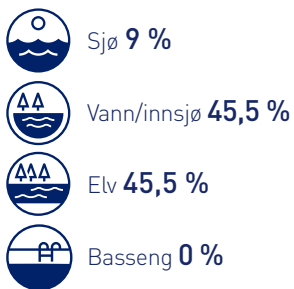
Ukjent: 0 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

55 % var alene da ulykken inntraff.
36 % var sammen med andre.
Ukjent: 9 %

OSLO (Østlandet)

Det er mye aktivitet på, i og ved vann i Oslo, men til gjengjeld er det også ofte folk i nærheten som kan gripe inn om uhellet er ute.

Oslo er det eneste fylket som har strandlivreddere på enkelte strender. 11 personer har druknet i hovedstaden de siste fem årene. Det gir landets laveste årlige antall per 100 000 innbyggere på 0,4 personer, mot landssnittet på 1,5.

Hvem drukner?

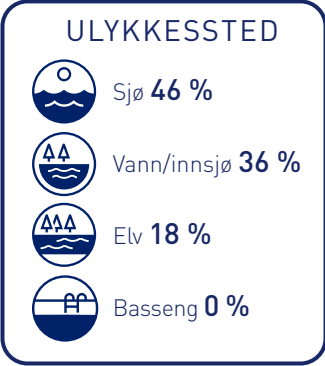
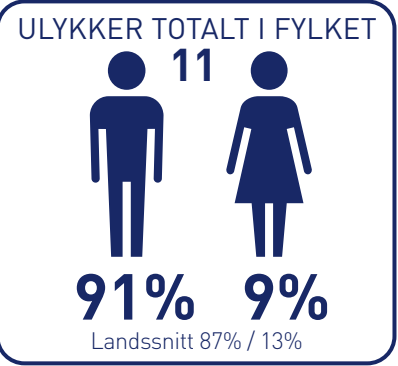
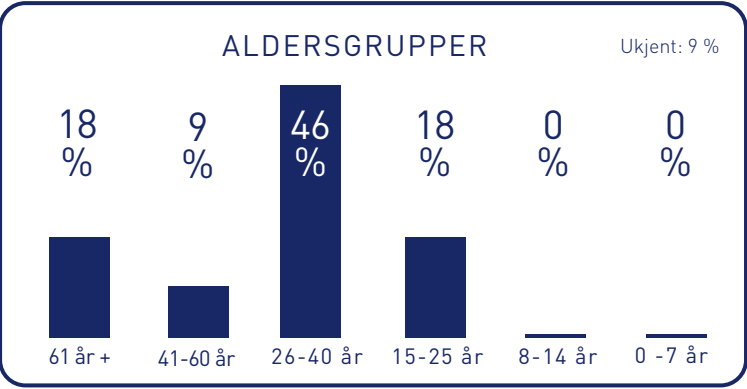
- 91 % av alle som druknet i Oslo i perioden, var menn. Kun én kvinne har druknet de siste fem årene.
- Det har vært flest ulykker (46 %) i aldersgruppen 26 – 40 år, noe som skiller seg ut fra landssnittet (16 %).

Hvordan skjer ulykkene?

- I Oslo var alle ulykker utenom én, jevnt fordelt på bading og fall fra land.
- I tillegg har det vært én ulykke med fritidsbåt.

Hvor skjer ulykkene?

- I Oslo var det like mange ulykker under bading som etter fall fra land.
- 82 % av ulykkene skjedde om våren og sommeren.
- Fire av de fem som omkom i badeulykker, druknet i vann i Østmarka.

AKERSHUS (Østlandet)

Akershus er blant landets minste fylker i areal, men med størst befolkning sammen med Oslo.

Det var 30 drukningsulykker i Akershus mellom 2019 og 2023. Det gir et årlig snitt på 0,9 personer per 100 000 innbyggere, mot landssnittet på 1,5.

Hvem drukner?

- Akershus har den nest høyeste andelen kvinner av alle fylker, med 23 %. Alle utenom én kvinne omkom i fall fra land-ulykker.

- Aldersfordelingen er omtrent som landssnittet.

- 66 % var alene da ulykken skjedde.

Hvordan skjer ulykkene?

- Nesten halvparten av ulykkene skjedde etter fall fra land.

- De fleste andre ulykkene skjedde fra fritidsbåt og under bading.

Hvor skjer ulykkene?

- Det var omtrent like mange drukningsulykker i sjøen som i vann og elver i perioden.

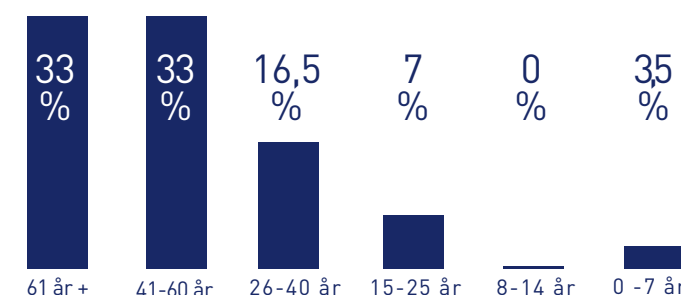
- 10 av drukningsulykkene har skjedd i Asker kommune. Bærum kommune hadde fem drukningsulykker i perioden.

- Halvparten av ulykkene skjedde i sommermånedene.

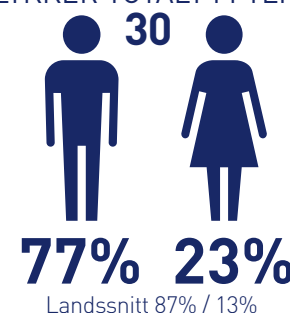
- Det har vært drukningsulykker i 57 % av fylkets kommuner i perioden (12 av 21).

ALDERSGRUPPER

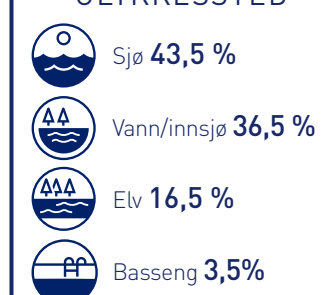
Ukjent: 7 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

ULYKKESSTED

ULYKKESTYPE

66,5 % var alene da ulykken inntraff.
26,5 % var sammen med andre.
Ukjent: 7 %

ØSTFOLD(Østlandet)

Østfold er landets nest minste fylke, men har det femte høyeste folketallet.

Østfold har 16 personer druknet mellom 2019 og 2023. Det gir et årssnitt på 1,1 per 100 000 innbyggere, litt under landssnittet på 1,5.

Hvem drukner?

- 25 % av alle som druknet i Østfold i perioden, var kvinner. Det er den høyeste andelen av landets fylker.
- Ingen barn eller unge under 25 år druknet i perioden. 44 % var 61 år eller eldre.

Hvordan skjer ulykkene?

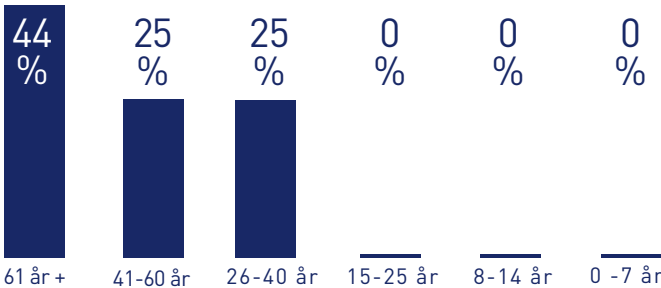
- Drukning etter fall fra land, fra fritidsbåt og under bading var de vanligste ulykkestypene i perioden. I tillegg var det én ulykke etter fall gjennom is (6 %).

Hvor skjer ulykkene?

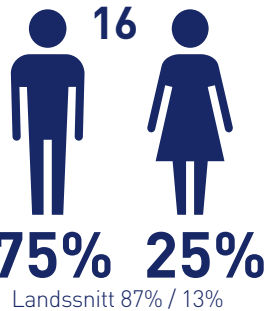
- Til sammen var det flere ulykker i elver (38 %) og vann (19 %) enn i sjø i perioden.
- Både Fredrikstad kommune og Hvaler kommune hadde fem drukningsulykker i perioden. I Fredrikstad skjedde fire av fem ulykker etter fall fra land. I Hvaler var fire av fem ulykker relatert til fritidsbåt – inkludert en ulykke med vannscooter der to personer omkom.
- Det var drukningsulykker i 42 % av fylkets kommuner i perioden (5 av 12).

ALDERSGRUPPER

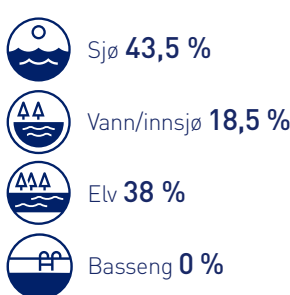
Ukjent: 6 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

ULYKKESSTED

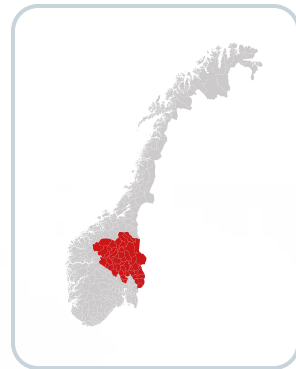

ULYKKESTYPE

Annet: 1 %

63 % var alene da ulykken inntraff.
31 % var sammen med andre.
Ukjent: 6 %

INNLANDET (Østlandet)

Innlandet er Norges største fylke, og det eneste fylket uten kystlinje. Innlandet har landets største innsjø, Mjøsa, og en rekke lengre vassdrag. 41 % av befolkningen er bosatt utenfor tettbygde strøk.

Mellom 2019 og 2023 omkom 25 personer i drukningsulykker i Innlandet. Det gir et årssnitt på 1,4 personer per 100 000 innbyggere, mot en landssnittet på 1,5.

Hvem drukner?

- 88 % av de som druknet i Innlandet i perioden, var menn.
- 56 % av de omkomne var 61 år og eldre, noe som er 17 % over landssnittet.
- Ingen barn under 14 år omkom, mens 16 % av personene var mellom 15 og 25 år.

Hvordan skjer ulykkene?

- Fall fra land var den vanligste ulykkestypen (36 %) i perioden. Åtte av de ni ulykkene skjedde etter fall i elv.
- 24 % av ulykkene skjedde under bading. Alle var i vann, og halvparten druknet i Mjøsa.

- Det var også flere fritidsbåtulykker (20 %) og ulykker fra kajakk og raftingflåte (12 %). De resterende ulykkene skjedde etter fall gjennom is.

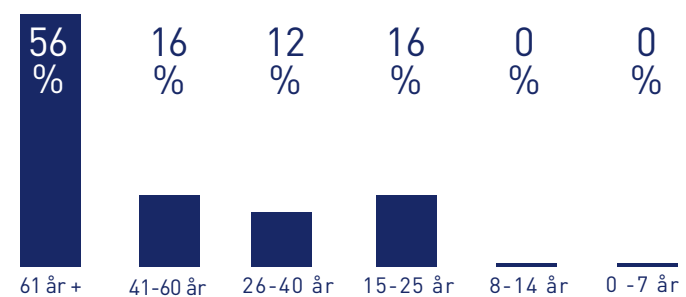
Hvor skjer ulykkene?

- 60 prosent av alle omkom i ulykker i vann, mens resten av ulykkene skjedde i elver.
- Det var drukningsulykker i 37 % av fylkets kommuner (17 av 46).

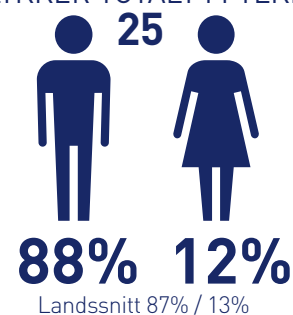

ALDERSGRUPPER

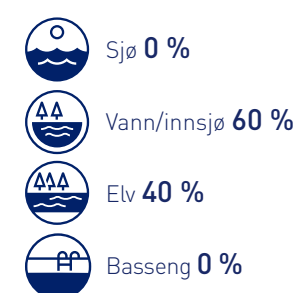
Ukjent: 0 %

ULYKKER TOTALT I FYLKET

ULYKKESTED

ULYKKESTYPE

64 % var alene da ulykken inntraff.
20 % var sammen med andre.
Ukjent: 16 %

DEL 5 OM DENNE DRUKNINGS-STATISTIKKEN

#faktaoganalyse

OM DRUKNINGSSTATISTIKKEN

Innsamling og analyse av drukningsdata gir kunnskap som kan brukes i utforming av strategier og handlingsplaner.

Drukningsstatistikken hjelper oss å identifisere trender, risikoområder og utsatte grupper. Det muliggjør treffsikre og målrettede drukningsforebyggende tiltak.

Redningsselskapet har samlet inn data for fatale drukningsulykker siden januar 2017. Fram til da hadde Norsk Folkehjelp ført drukningsstatistikk i rundt 30 år.

Drukningstatistikken, som ligger offentlig tilgjengelig på rs.no/drukning, publiseres månedlig. Redningsselskapet har siden 2017 digitalisert statistikken, lagt til en rekke nye variabler og kvalitetssjekker i dag dataene med flere kilder.

Drukningstatistikken omhandler utilsiktede drukningsulykker, og skal være et verktøy for å utforme målrettede og treffsikre forebyggende tiltak. Hendelser som er selvdrap, registreres ikke i statistikken, så lenge dette er kjent informasjon (som i veitrafikken). Fra 2017 – 2020 ble statistikken ført med ekstern hjelp. I denne perioden er det sannsynlig at noen selvdrap er tatt med i ulykkesstatistikken. Fra 2021 er det lagt ned et betydelig arbeid for å kvalitetssikre dataene ytterligere.

Data hentes blant annet inn fra løpende medieovervåking av alt som skrives om vannrelaterte ulykker. De registrerte hendelsene kontrolleres opp mot andre kilder som:

- Politiet, for informasjon om bl.a. hendelsesforløp, alder og kjønn der det ikke er kjent, om drukning var dødsårsak/medvirkende dødsårsak og om hendelsen var en utilsiktet ulykke eller et selvdrap.
- Sjøfartsdirektoratet, for samkjøring av informasjon om ulykker fra fritidsbåt og næringsfartøy.
- Redningsselskapets oppdragsdata fra rednings-skøytene.
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, i form av et årlig uttak av data fra Brann og rednings database BRIS, relatert til både fatale og ikke-fatale person i vann-hendelser (PIV).

Drukningstatistikken inkluderer både personer bosatt i Norge, og personer som var på besøk i landet da ulykken skjedde.

Med tallmateriale fra fem år, vil antall ulykker innenfor enkelte aldersgrupper, ulykkestyper og fylker være relativt lite. Dermed kan hendelser med flere omkomne i samme ulykke og andre faktorer gjøre forholdsvis store utslag.

Mer kunnskap

Det er behov for ytterligere kunnskap rundt både fatale og ikke-fatale drukningsulykker. Redningsselskapet ønsker å jobbe videre med følgende tiltak, gjerne i samarbeid med forskere/akademia, myndigheter og andre organisasjoner:

1. RS Drukningstatistikk: Tilgang til flere offentlige kilder

Datakvalitet og informasjon om hendelsesforløp og obduksjonsresultater i Redningsselskapets drukningstatistikk kan styrkes gjennom årlig tilgang til politirapporter og informasjon om drukning fra Dødsårsaksregisteret.

2. Registerstudie for fatale og ikke-fatale drukningsulykker i Norge

Redningsselskapet ønsker å søke finansiering og samarbeidspartnere til en norsk studie etter mal fra en svensk studie av alle drukningshendelser i Sverige over en 15-års periode (2003 - 2017). En norsk registerstudie kan utføres av et forskningsinstitutt og Redningsselskapet, med offentlig finansiering eller stiftelsesmidler.

Det svenske studiet *"Incidence and characteristics of drowning in Sweden during a 15-year period"* (Anders Claesson et.al., 2021) omfatter alle fatale og ikke-fatale hendelser – utilsiktede ulykker, selvmord og drap/drapsforsøk. Studiet er utført av Karolinska Institutet og Svenska Livräddningssällskapet, og delfinansiert av MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

3. Dybdeanalyse av ulykker gjennom et helt år

Redningsselskapet ønsker å ta initiativ til en dybdeanalyse av fatale drukningsulykker, i samarbeid med andre aktører. I tillegg til kvantitative data, er kvalitativ informasjonsinnhenting om hendelsesforløp og personene som omkommer, viktig for å kunne forebygge drukningsulykker mer målrettet og treffsikkert.

I veitrafikken har regionale ulykkesanalysegrupper (UAG) gjort dybdeanalyser av samtlige dødsulykker hvert år siden 2006. Statens vegvesen er ansvarlig. Fra 2019 er det en nasjonal ulykkesanalysegruppe som analyserer alle dødsulykker. Med bakgrunn i disse utarbeides det en årsrapport som oppsummerer de viktigste funnene. Hensikten er å finne fram til forhold som kan ha vært medvirkende til at ulykken skjedde, og at den fikk et så alvorlig utfall, uten tanke på om det ligger noe juridisk ansvar knyttet til disse forholdene.

I Finland har Safety Investigation Authority gjort en sikkerhetsstudie/dybdeanalyse av alle drukningsulykker i 2021 (*Accidental drownings 2021*). Formålet var å bedre offentlig sikkerhet, forebygge ulykker og farlige situasjoner, samt å redusere skaden forårsaket av ulykker.

4. Drukning og obduksjon

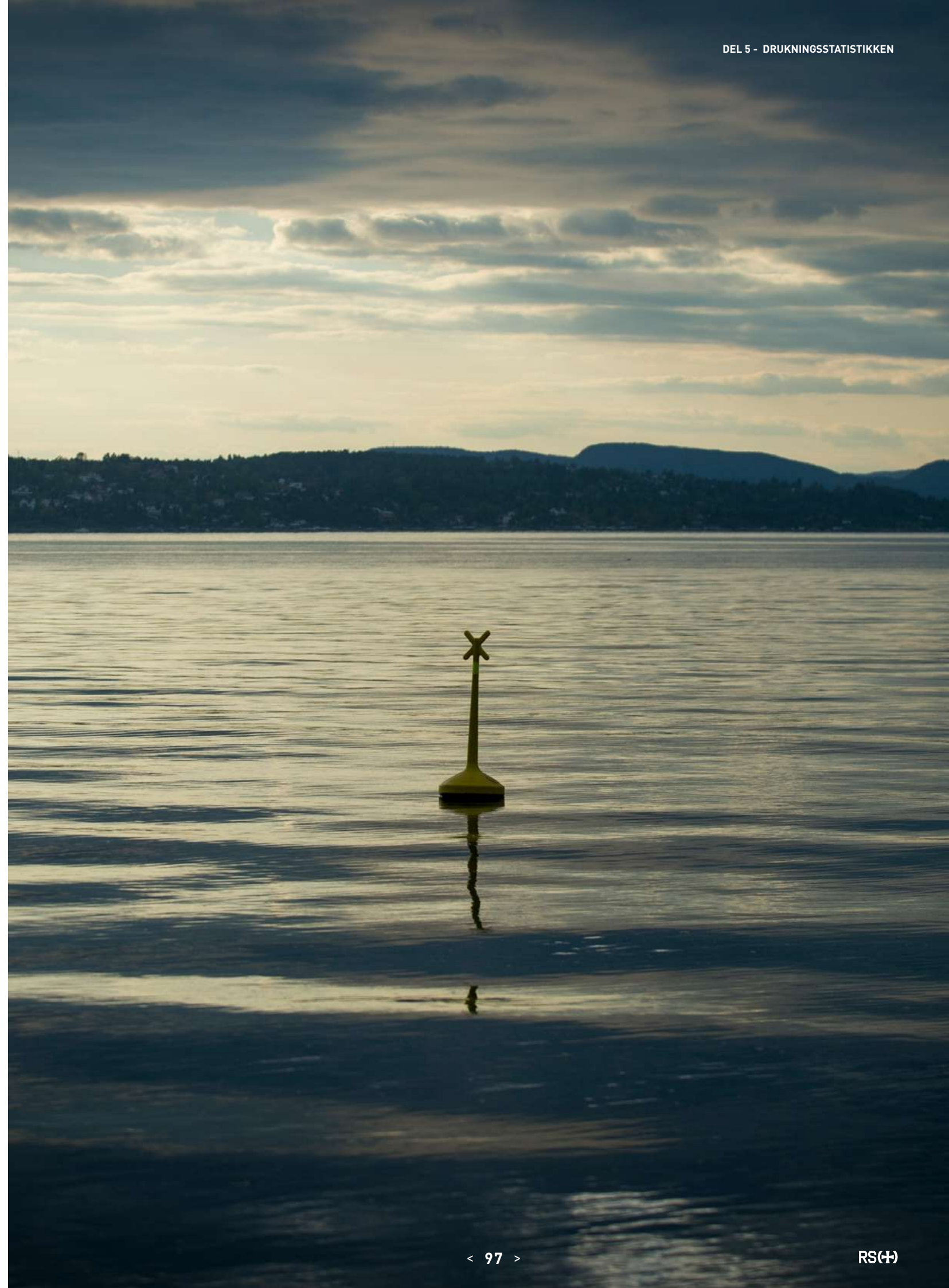
Informasjon fra obduksjonsresultater fastslår dødsårsak og eventuelle medvirkende årsaker til død. Redningsselskapet får i visse tilfeller informasjon om foreløpige obduksjonsresultater fra politidistriktene, og følger opp enkelte hendelser for endelig konklusjon om dødsårsak. Dette er ikke systematisert per i dag.

I *Diagnose: Drukning – en retrospektiv studie av drukningsdødsfall i et rettsmedisinsk materiale* (2007), Institutt for Rettsmedisin), skriver Bente Børresen at «En detaljert utredning av underliggende og bidragende faktorer vil være av både medisinsk, juridisk og forsikringsmessig betydning, og det vil som regel være av stor betydning for de pårørende å få klarlagt hendelsesforløp og dødstidspunkt. En slik granskning vil også kunne danne grunnlag for forebyggende arbeid og forbedring av behandlingen ved nesten-drukninger».

Forskning fra bl.a. Australia viser at underliggende sykdom er medvirkende årsak til mange drukningsulykker blant eldre. Det er også interessant å se på dette fra et norsk perspektiv.

5. Ikke-fatale drukningsulykker

Redningsselskapet har samlet data på ikke-fatale ulykker i vann siden 2019, i hovedsak fra medieomtale. Disse dataene skal struktureres i løpet av året, og også samkjøres med PIV-data fra BRIS/DSB og Redningsselskapets oppdragsdata. For mer kunnskap om ikke-fatale drukningsulykker er både en eventuell registerstudie og Fyrtårnprosjektet i HOD viktig.

“Kom dem tilhjælp,
som er i havsnød”

Livreddere siden 1891 - takket være våre medlemmer!

I mer enn 130 år har redningsskøytene våre vært der for folk på havet. Hver dag. Hele året. Når andre har gått inn har vi gått ut. Store verdier har blitt berget, men ikke minst har vår tilstedeværelse resultert i at mer enn 6.400 liv har blitt reddet. Det er et snitt på **ett reddet liv i uka** siden stiftelsen av Redningsselskapet i 1891.

Helt fra den første redningsskøyta ble sjøsatt og frem til i dag, har synet av skøytene våre vært ensbetydende med følelsen av trygghet og håp langs verdens nest lengste kyst. Slik har vi lyst til at det skal forsette å være. I 2023 hadde vi over 10.000 oppdrag hvor vi hjalp til med stort og smått - nesten halvparten av disse var medlemsoppdrag. Med **ditt medlemskap** og din støtte kan vi fortsette vårt livsviktige arbeid. Vi sees på sjøen.

Skann QR-koden for mer informasjon om medlemskap og fordeler,
eller les mer på rs.no/medlemskap

RS
Redningsselskapet